

bb 88. /véget ért a... 1. folyt./-szb

a záróünnepségen szücs györgy őrnagy, a kisz kb intéző-
bizottságának tagja, a honvédelmi minisztérium ifjusági osztálya-
nak vezetője mondott beszédet, majd kitüntetésekkel adták át a
legjobb ifjugárdistáknak, s kihirdették a iv. országos szemle ered-
ményét. első: budapest harmadik szakasza lett, második a budapes-
ti első szakasz, míg a harmadik baranya megye szakasza. /mti/
--

bb 89. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 18.00 órá-
tól zárásig:

1973. augusztus 17.

szb la

- 80. tv erősítő
 - 81. folklórfesztivál
 - 82. közlemény focik jenő és koszigin találkozójáról
 - 83. pest-buda mozi
 - 84. gitárfesztivál
 - 85. időjárásjelentés
 - 86. liszt hangverseny
 - 87. szegedi népi együttes
 - 88. ifjugárda szemle
 - 89. hírjegyzék
- /mti/

--
- v é g e -

21.13/szb

-66-

készült az mti belpolitikai szerkesztőben
főszerkesztő: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: halasi györgy
szerkesztő; lakatos erzsébet

NA 2/20

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1973. augusztus 18.

bb 1. a munkásművelődésért - arccal a szocialista brigádok
felé

i r o p á n i b h l a

1973. augusztus 18.

a szocialista brigádok egyik fontos vállalása, a szocialis-
ta módon való tanulás megszervezéséhez kíván segítséget nyújtani
az állami könyvterjesztő vállalat legújabb kezdeményezése.
„szocialista brigádunk könyvtára, címmel pályázatot hirdet a
gyárak, üzemek, intézmények szocialista brigádjai részére. a
pályázat résztvevőinek az lesz a feladata, hogy szépirodalmi, mű-
vészeti, ismeretterjesztő és szakkönyvekből, valamint lexikonok-
ból 150-200 kötetes könyvtárat állítsanak össze, amely sokoldaluan
tükrözi a mai kor emberének érdeklődését, s egyben hathatós se-
gítséget nyújt a korszerű alapműveltség megszerzéséhez.

a pályázatokat az állami könyvterjesztő vállalat sajtó-
és propaganda osztályára lehet beküldeni november 15-ig. a leg-
jobban sikerült pályázatokat értékes díjakkal jutalmazzák - a
legsikeresebben szerepelt brigádok az összeállított könyvlista
javát ajándékba megkapják.

/folyt. köv./

- 1 -

NA

bb 1. / a munkásművelődésért - ... folyt./ bh

a könyvterjesztésnek a szocialista brigádokkal ilymódon megteremtett kapcsolata nem kampányszerű. az állami könyvterjesztő vállalat - a szakszervezetek országos tanácsa segítségével - minden szocialista brigád részére megküldi majd az érdekes könyvujdonságok című havi kiadványát, amelyben nemcsak a legfrissebben megjelenő könyvekről értesít, hanem rövid eligazító tájékoztatást ad az irodalmi élet, a könyvkiadás új-
donságairól. eddig 2700 brigádot „jegyeznek”, az ákv-nál, de a felderítést folytatják. az állami könyvterjesztő társadalmi munkásai egyébként személyes segítségüket is felajánlják mind a pályázatra való felkészülésben, mind a művelődés hétköznapijain: érdekes tanácsokkal járulnak hozzá a munkásság irodalom- és könyvszeretetének fejlesztéséhez, a nyomtatott kultúra igazi értékeinek megszerettetéséhez./mti/

--

bb 2. georgikon napok

vid ká bh hgy

1973. augusztus 18.

az idén ismét megrendezik - immár tizenötödik alkalommal - a georgikon napok kétnapos tudományos tanácskozását a keszthelyi agrártudományi egyetemen. az augusztus 24-én kezdődő konferencia témája ebben az évben az agrárfelsőoktatás helyzete lesz. a bevezető előadást váncsa jeno mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszterhelyettes tartja arról, hogy mit várnak a mezőgazdasági nagyüzemek az egyetemektől. szc lesz ezenkívül a gyakorlati élet követelményeinek érvényesüléséről az oktatásban, a szakmai gyakorlatok módszereiről és tartalmáról, valamint a szakmai szervezetek nevelő tevékenységéről./mti/

--

bb 3. budapesti tavaszok, németh lászló irgalom-ja a képernyőn - új magyar tv-játékok bemutatás előtt

i nn fk hi bh la

1973. augusztus 18.

a világirodalom, a klasszikus és az új magyar irodalom egyaránt reprezentatív művekkel képviselteti magát a tv képernyőjén a következő hónapokban. nagy érdeklődésre számíthat euripidész: trójai nők című drámájának bemutatója, amely jean paul sartre átdolgozásában, vámos lászló rendezésében kerül a képernyőre, a mű főbb szerepeiben sulyok máriát, almási évát, ruttkai évát, latinovits zoltánt, bessenyei ferencet láthatjuk./folyt. köv./

- 2 -

NA

bb 3. /budapesti tavaszok, ... folyt./ bh

dosztojevszkij: karamazov testvérek című regényéből a neves szovjet drámaíró, viktor rozov készített adaptációt, amely aljosa karamazov címmel kerül a közönség elé. a főbb szereplők: mensáros lászló, halász judit, máté erzsi és balázsovits lajos.

őrsi ferenc háromrészes tv-játékot írt zrinyi miklósról. ezt zsuzs éva vitte filmre, a címszerepben bessenyei ferencsel. partnerei között találjuk ruttkai évát, bitskey tibort, ferenczy krisztinát, bara margitot és másokat. a nagyívű dráma elején a költő zrinyit pályája csucsán látjuk. bécs utolsó mentésként őt bizza meg a magyar hadak fővezérletével a török ellen. a veszély elmúltával azonban megindul ellene a vad intrikálás, s mire a magyar urak rádöbbennek, hogy kiszolgáltatták az országot a császári ház érdekeinek, önkényének, már késő. ay udvar nem mer nyiltan fellépni az európa-szerte ünnepezt zrinyi ellen, s egy megrendezett „balesettel”, végez egykori megmentőjével. a második műsorban ugyanekkor sorozat indul, amely zsuzs évának, s utána a televízió más kiemelkedő rendező egyéniségeinek legjobb alkotásait vonultatja fel. többek között találkozhatunk majd a képernyőn mihályfi imre és szinetár miklós műveivel.

a felszabadulás előestéjének sajátos költői látomása déry tibor: alvilági játékok című művének adaptációja dömölky jános rendezésében. szakonyi károly is új művel jelentkezik, amely előreláthatólag benn a szobában címmel kerül vetítésre.

érdekes vállalkozás a szőnyi g. sándoré, aki a szolnoki színház művészeivel vitte képernyőre drozdowsky- lengyel ballada című tv-játékát. ez a híres varsói felkelést megelőző órákban játszódik. a különböző indíttatású és szándéku emberek a drámai pillanatban közösen indulnak a nácizmus elleni harcba, s bár sorsuk minden bizonnyal halál lesz, vállalják feladatukat. felfedezés számba megy najgyonov eddig magyarországon még nem játszott drámájának előadása is. gorkij kortársának műve vanjusin gyermekei címmel kerül a közönség elé. ugyancsak szovjet író, korzsavin alkotása a „professzor frontra megy”, ezt szász péter adaptációjában és rendezésében láthatjuk.

a budapesti művészeti hetek alkalmából mutatja be a televízió szinetár miklós összeállítását „budapesti tavaszok”, címmel, amely a vers, a próza, a zene és a film sajátos ötvözeté. a televízió ezzel a produkcióval kíván a budapest centenárium előtt tisztelni, felidézve 1848. 1919 és 1945 tavaszát. a csokonai évforduló alkalmából készítették el a tv műtermeiben a dorottya változatát horváth jeno rendezésében, goggi hildával a főszerepben. ugyancsak a budapesti művészeti hetek keretében tűzik műsorra németh lászló irgalom című regényének hatrészes adaptációját hintsch györgy rendezésében. a főszereplő széles anna mellett jelentős szerepekben láthatjuk viszont törőcsik marit, mensáros lászlót, harsányi gábort, sztankay istvánt, oszter sándort és venczel verát./mti/

--

NA

- 3 -

bb 4. új természetvédelmi területek baranyában

vid ká bh hgy

1973. augusztus 18.

baranya bővelkedik táji-természeti szépségekben, amelyek a területfejlesztés, az urbanizáció gyorsulása következtében egyre inkább védelemre szorulnak. az 1971-ben megjelent kormányhatározat lehetővé tette, hogy a megyei tanács végrehajtó bizottsága védetté nyilváníthat értékes természeti objektumokat és a tanács él is ezzel a jogával. az utóbbi időben nyolc védetté nyilvánítás történt baranyában, több mint a megelőző évtizedekben összesen. oltalom alá került például az orfői vízfő-forrás, amely a mecsek legbővizűbb karsztforrása, a legszebb magyar vadvirág - a vadontermő pünkösdi rózsza - amely hazánkban csak a zengő lábánál virul, a kétszáz éves püspökszentlászlói kastélypark, amelyben 85 fa - és cserje-faj található, s a zengővárkonyi szelidgesztenye-erdő, amelynek egyes fái több évszázadot megérték már. a hivatalos szervektől és magánszemélyektől rendszeresen érkeznek a megyei tanácshoz védettségi javaslatok, jelezve, hogy a természetvédelem az egész társadalom szívügyévé válik. a bejelentések alapján kerül sor hamarosan a szigetvári zrinyi-vár környéke, a ritka fákat őrző csertői kastélypark és a többszáz éves pécsi szőlőfa védetté nyilvánítására. a jövő évtől kezdve a megyei

tanács meghatározott összeget tartalékol a költségvetésében természetvédelmi célokra./mti/

--

bb 6. új műszer : a korrozíós sebességmérő

vid ká bh hgy

1973. augusztus 18.

a nehézipari kutató intézet szakemberei, akik több mint két évtizede foglalkoznak a rendkívül sok kárt okozó korrozio megakadályozásával, új műszert szerkesztettek. konstrukciójukkal laboratóriumokban és üzemekben folyamatosan mérhetik, hogy a különböző agresszív anyagok milyen sebességű korrozio folyamatot váltanak ki. ezzel az újszerű, sebességméréssel, előre meghatározhatják az egyes fémek élettartamát, s a veszélyeztettség fokát is./mti/

--

NA

- 4 -

bb.5. fokozott szigor a visszaeső bűnözőkkel szemben - hasznoszerző bűncselekményért vagyoni büntetés is jár - irányelvek a büntető jogalkalmazáshoz

1973. augusztus 18.

1/tf/pá/h1/a/la

a szocialista törvényesség maradéktalan érvényesítésére kötelezi a jogalkalmazó szerveket - mindenhatározatukban, intézkedésükben és eljárásukban - a jogpolitikai irányelvek foglalatát, amely magas szintű jogszabályként, az elnöki tanács határozataként jelent meg.

a büntető igazságszolgáltatás tekintetében az a fundamentum a jogpolitikának, hogy a szocialista társadalmi viszonyok között sem szűnik meg önmagától a bűnözés - de: megvannak a valós lehetőségek a visszaszorítására, okainak megszüntetésére. ezért a bűnözés elleni küzdelemben szükséges, hogy a bűnüldöző szervek munkáját segítse minden állami és társadalmi szerv, sőt az egész társadalom összefogása. a bűnözés elleni küzdelemnek elsősorban a bűncselekmények megelőzésére kell irányulnia. a bűnözést nem lehet csupán a régi társadalom tudati maradványaira, a kapitalista környezetre, az ellenséges ideológiai hatásokra, valamint a fellazító tevékenységre visszavezetni. ezek kétségtelenül jelentős mértékben hatnak. a bűnözésnek ezen kívül a mi viszonyaink között még egyéb objektív és szubjektív okai is vannak. a bűnüldöző szerveknek és minden más állami szervnek ezért megkülönböztetett figyelmet kell fordítaniuk a bűnözés okainak feltárására, elemzésére és intézkedéseket kell tenniük azok megszüntetésére.

törvényes alap hiányában - szögezi le a jogszabály - senki ellen sem indítható büntető eljárás. a bűnüldöző szerveknek viszont elsőrendű kötelessége minden bűncselekmény felderítése és a tettesek felelősségre vonása személyre való tekintet nélkül. a büntetőeljárásban - amelynek részletes szabályait a nemrégiben elfogadott és 1974. január 1-től hatályba lépő új törvény tartalmazza - a törvényesség követelményének megfelelően a tényállás megállapításához szükséges minden bizonyítékot be kell szerezni és az elkövető büntetőjogi felelősségének megállapításához tekintetbe kell venni mind a terhét, mind pedig a javára szolgáló valamennyi körülményt. biztosítani kell, hogy akivel szemben büntető eljárást indítanak, a törvényben meghatározott módon védekezessen.

/folyt.köv./

NA

- 5 -

bb.5./fokozott.....folyt./-a

a védő késelem nélkül köteles minden törvényes védekezési eszközt és módot felhasználni, és elősegíteni a büntetőügyek gyors, alapos elbírálását. a védői tevékenység ugyanis jelentős tényezője a szocialista törvényesség érvényesülésének. ez utóbbi téma várhatóan központi helyre kerül az augusztus végén debrecenben összeülő országos ügyvédértekezlet napirendi tárgysorozatában.

ami a büntetőeljárást illeti, ennek során differenciálni kell a cselekmény és az elkövető társadalmi veszélyességi foka szerint. a bűncselekmény elkövetőjét olyan büntetéssel, illetőleg joghátránnyal kell sújtani, amely megfelelően szolgálja a társadalom védelmét és egyben alkalmas arra, hogy a társadalom többi tagját is visszatartsa bűncselekmények elkövetésétől. ezért a törvény szigorát kell alkalmazni az államellenes, az élet elleni és a társadalom egyéb alapvető érdekét sértő vagy veszélyeztető különösen súlyos, szándékos büntett elkövetőivel, valamint azokkal a veszélyes bűnözőkkel szemben, akik konokul szembehelyezkednek a törvényekkel és a társadalmi együttélés szabályaival. szigorúan meg kell büntetni azokat, akik munkakerülő, alkoholista életmódjukból, harácsoló, vagy élősdi életszemléletükből fakadóan követnek el bűncselekményt. ugyanígy kell eljárni azokkal is, akik csoportosan követnek el bűncselekményt, továbbá akiket azonos vagy hasonló jellegű bűncselekmény miatt már korábban is megbüntettek. hasonlóan kell megítélni azok cselekményét is, akik erőszakos jellegű, a társadalomra nagyobb veszélyt jelentő, vagy különösen gyakori bűncselekményt követnek el. ugyanakkor gondoskodni kell az alkoholista büntetettek gyógyításáról is.

aki először követ el bűncselekményt, de a magatartása korábban nem volt kifogásolható - amennyiben a bűncselekmény sulya és a bűnösség foka is csekély -, annak az ügyében az eljárást a nyomozó hatóság, illetőleg az ügyészség - a jogpolitikai irányelvek értelmében - általában befejezheti figyelmeztetéssel, vagy az ügyet fegyelmi, illetőleg társadalmi bírósági elbírálásra adja át. ha mégis bírósági eljárás szükséges, az ilyen elkövetőkkel szemben általában megfelelő sulyu pénzbüntetést, javító-nevelő munkát vagy olyan szabadságvesztést kell kiszabni, amelynek végrehajtását próbaidőre felfüggesztik. a büntetés kiszabásánál irányadó egyéb szempontok azonban - a többi súlyosbító körülmény, valamint az általános megelőzés követelménye - indokoltá tehetik ilyen elkövetőkkel szemben is rövidebb tartamu végrehajtható szabadságvesztés kiszabását.

vagyoni haszonszerzés céljából elkövetett bűncselekmény esetében az elért nyereséget vagy előnyt vagyoni hátrányt jelentő büntetéssel, intézkedéssel, illetőleg kártérítésre kötelezéssel mindig el kell vonni. az ilyen határozat végrehajtásának feltételeit már a nyomozás során biztosítani kell. nagy gondot kell fordítani a szabadságvesztés végrehajtási fokozatának - fegyház, szigorított börtön, börtön vagy fogház - helyes megválasztására, az elítéltek megfelelő elkülönítésére, dolgoztatására és nevelésére. tovább kell fejleszteni az utógondozás állami és társadalmi rendszerét. fokozott figyelmet kell fordítani a veszélyes bűnözők elleni védekezésre./mti/

- 6 -

bb 7. nagyszerű komolyzenei felvételek új lemezeken

i ró tm hi bh la

1973. augusztus 18.

ritka, relikvia értékű komolyzenei felvétel került a hanglezetboltokba, új lemezzel gazdagítva a bartók-összkiadást. a zeneszerzők általában arra törekszenek, hogy a műveik előadására vonatkozó elképzeléseiket a legaprólékosabban jelöljék a kottában. a legtökéletesebb jelrendszer használata esetén is marad azonban olyan előadási finomság, amely lejegyezhetetlen, ezeket a szerzők általában személyesen közlik az előadókkal. bartók béla a hegedüversenyét székely zoltán felkérésére írta. ő mutatta be a művet, s két évig egyedül övé volt az előadás joga. a mű elkészülte után székely zoltán javaslatának figyelembevételével alakította ki bartók a végleges kotta-képet, s együtt dolgozták ki a bemutató előtt az előadás legkisebb árnyalatait is. az 1939. március 23-án amszterdamban lezajlott bemutató előadásról hangfelvétel készült. a székely zoltán tulajdonában lévő nagy értékű felvétel technikailag korszerű színvonalra emelt formában jelent most meg a bartók-összkiadás keretében. az előadáson a concertgebouw zenekar működött közre, a karmester willem mengelberg volt.

antonio vivaldi a legnépszerűbb szerzők közé tartozik hanglezeten. négy évszak című koncert-sorozatának felvétele évek óta a legnagyobb példányszámban eladott művészlemez hazánkban. vivaldi életében műveinek csak kis hányada jelent meg nyomtatásban, a nagyobbik része Európában szétszóródva kéziratként őrződött. a gazdag zenei hagyaték feltárásán kiváló szakemberek tevékenykednek, ezek közé tartozik angelo ephrikian. a művek kiadásával ephrikian megteremtette a lehetőséget vivaldi reneszánszához, előadói működésével pedig felidézte előadási hagyományait. vivaldi zenéje ephrikian tolmácsolásában most magyar kiadású hanglezeten is hozzáférhetővé vált. a szerző életében kiadott utolsó sorozat az op.12 szám alatt megjelent hat concerto vonós hangszerekre. ez a sorozat jelent meg hungaroton hanglezeten, ephrikian vezetésével az i solisti di milano előadásában.

petőfi sándor vidám hősi éneke, a helység kalapácsa teljes terjedelmében jelent meg hungaroton lemezen. a költő születésének 150. évfordulója alkalmából. a kiadvány érdekessége, hogy a magyar rádió archiv felvételének felhasználásával ascher oszkár mondja el a költeményt. a magyar gyermek-mese legnagyobb mesterének, benedek eleknek hat meséje jelent meg dialogizált formában egy új lemezen. a kiadvány a meselemezeken egyre keresettebb műfajának örvendetes gazdagodása./mti/

- 7 -

bb 8. kétezer éves receptek a gorsium étteremben

vid ká bh hgy

1973. augusztus 18.

hazánk egyik legjelentősebb római kori ásatásának, a gorsiumi feltárásoknak a szomszédságában, az m 7-es autót mellett a gorsium áfész „római kori”, éttermet épített. az új vendéglátóipari létesítmény különleges feladatra vállalkozott: vendégeinek régi római inycfalatokat, ételkülönlegességeket tálat. az áfész vezetőinek kérésére a vendéglátóipari főiskola hallgatói többtucat római kori, kétezer éves ételreceptjét kutatták fel. az ügyes szakácsok a hajdan használt fűszereket is alkalmazva - egy kissé a mai ember szájízéhez igazítva - elkészítik a hajdani lakomákat.

a különleges étterem előreláthatóan augusztus 24-én nyílik. étlapján többek között tarpaeai báránysült, töltött fácán commodus antonius módra, narancsos tojáslepény, s még számos inycfalat szerepel majd.;/mti/

--

bb 9. központi építésrendészeti szolgálat a vadtelepülések megelőzésére

i don tr hi bh la

1973. augusztus 18.

a városházán most dolgozzák ki azt a végleges intézkedési tervet, amely az engedély nélküli építkezések megelőzésére, illetve megakadályozására vonatkozik. a legutóbbi ellenőrzés során ugyanis megállapították: a budapesti városrészekben rendkívül elszaporodtak az illegálisan emelt otthonok, amelyeknek száma csaknem nyolcezerre tehető. az engedély nélkül tető alá hozott épületek közül több mint kétezerben lának, a többi szerszámkamra, toldalaképület és garázs. a hatóságok megkerülőinek „főhadiszállása”, a fővárosi külső mezőgazdasági és erdőterület. budapesten hat ilyen vadtelepülést fedeztek fel, ahol az illegális építők lakások tömegét húzták fel. ilyen településként tartják számon az óbudai mocsaras dűlőt, a xi. kerületi péterhegyi utat, a xvii. kerületi homokos dűlőt, a xx. kerületi köves utat és a vadevezős utat, valamint a csepeli sőderbányát és környékét.

/folyt. köv./

- 8 -

KA

bb 9. /központi építésrendészeti... folyt./ bh

az engedély nélküli építkezések megelőzésében, illetve az ilyen illegális építkezések felderítésében a jövőben fokozottabban vonják majd be a rendőri szerveket. a közművállalatok az engedély nélkül létesített épületeket nem kötik be a közműhálózatba, a fővárosi földhivatal pedig a bérbeadott telek használatával a bérleti szerződést felbontja, ha az illető engedély nélkül építkezik. az illegális építkezések megelőzése érdekében fővárosi központi építésrendészeti szolgálatot is létrehozunk majd. /mti/

--

bb 10. geológiai érdekesség: bauxit - bazaltba ágyazva

vid ká bh hgy

1973. augusztus 18.

geológiai érdekességnek számít a bauxitkutató vállalat szakemberei szerint a nagygyházi lelőhely, ahol ezekben a napokban vizsgálják az értékes ásvány elhelyezkedését, feltárásának lehetőségeit. a bauxitot 50, sőt sokhelyütt száz méter vastagságú dolomit kőzet között találták. az eddig feltárt bányákban és lelőhelyeken a bauxit fölött tengeri üledék található. a nagygyházi sajátos rétegződés egészen a bauxit keletkezéséig vezethető vissza. a nyirád és halimba környéki lelőhelyeken a hajdani bazalt felület repedéseibe, mélyedéseibe rakódott a bauxit, s a tenger üledéke közvetlenül ezt a réteget fedte be. valószínűleg a keletkezés idején a nyirádi és a nagygyházi lelőhely között földrajzi „választóvonal” volt, az utóbbinál ugyanis csak a rendkívül vastag bazaltréteg tetejére rakódott a tengeri üledék. ez a geológiai érdekesség igen sok problémát okoz a szakembereknek, hiszen a vastag kőréteg áttörése igen nehéz és bonyolultá teszi az egyébként jó minőségű bauxit feltárását. /mti/

--

- 9 -

MA

bb 11. péter jános kaposvári beszéde

1973. augusztus 18.

i tf/pá szb la

a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk - erősen rövidítve - annak a beszédnek a szövegét, amelyet péter jános külügyminiszter mond pénteken a kaposvárott rendezendő alkotmány ünnepi nagygyűlésen.

az anyag feloldásig embargós!

x x x

bevezetőben a nemzeti és a nemzetközi ügyek szoros összefüggéseiről szólva kijelentette: - nem szolgálhatja eredményesen nemzetügyét senki úgy, hogy figyelmen kívül hagyja a nemzetközi helyzetet, ugyanakkor nem viheti előre a nemzetközi ügyeket sem az, aki elhanyagolja az egyes nemzetek és saját nemzetete ügyét. ugyanúgy összefüggnek egymással a nemzeti és nemzetközi ügyek, mint ahogyan a bel- és külpolitika összefügg.

- 1972-ben módosított alkotmányunk új paragrafusa úgy fejezi ki a nemzeti és nemzetközi ügyek összefüggését a mai viszonyok között, hogy kimondja: „a magyar népköztársaság állama védi a dolgozó nép szabadságát és hatalmát, az ország függetlenségét, harcol az ember által kizsákmányolásnak minden formája ellen, szervezi a társadalom erőt a szocializmus teljes felépítésére.,, ugyanabban a szakaszban a belpolitikai feladatokhoz kapcsolódik a nemzetközi feladat: „a magyar népköztársaság, mint a szocialista világrendszer részese, fejleszti és erősíti barátságát a szocialista országokkal; a béke és az emberi haladás érdekében együttműködésre törekszik a világ valamennyi népével és országával.,,.

péter jános részletesen elemezte a nemzetközi viszonyok javulásának tényezőit, eseményeit, s rámutatott: az enyhülés, a javuló légkör alapvetően azt jelenti, hogy a nemzetközi erőviszonyok megváltoztak - a béke, a haladás, a társadalmi fejlődés, a szocializmus javára és az imperializmus, a kolonializmus, a kapitalizmus rovására. túlzás veszélye nélkül mondható - jelentette ki, - hogy a történelem során a tartós béke szempontjából a nemzetközi helyzet soha olyan jó nem volt, mint most. ennek alátámasztására felidéz-
te:

- megkezdődött az agressziók felszámolása és a vitás kérdések rendezése - vietnam, indokína, a közel-kelet ügyében. következetes tárgyalások folynak a fegyverkezési verseny korlátozására. euró-
pában - ahol a szembenálló felek legfőbb katonai erői néznek egymással farkasszembe és ahol a legközvetlenebb lehetne az új világháború veszélye - megindult a biztonsági rendszer előkészítése. ma az a fő feladat, hogy megszilárdítsuk az eddigi eredményeket, és azokat megváltoztathatatlanokká tegyük.

/folyt.köv./

-10-

bb 11. /péter jános... 1. folyt./-szb

- a kedvező eredmények elérésében - hangsúlyozta péter jános - a magyar népköztársaság is részt vett. először is az európai viszonyok javításával. szomszédainkkal most olyan jó a viszony, amilyen a történelem során soha nem volt. a nemzetiségi kérdést úgy kezeljük, hogy a nemzetiségek ne elválasztó, hanem összekötő tényezők legyenek közöttünk.

szólt a továbbiakban arról, hogy szélesebb területen is küzdünk a békés megoldásokért, s ennek példaként említette jelenlétünket a vietnami ellenőrző bizottságban. felhívta a figyelmet arra,

hogy a nemzetközi viszonyok még terhesek további problémákkal, veszély-lehetőségekkel is. utalt arra, hogy a feszültségek bármikor kiújulhatnak; az atom- és termonukleáris fegyvereket az imperialista hatalmak még újabb zsarolásokra használhatják; az atomfegyverkezési versenyt nem egy újabb állam fokozhatja, új államok válhatnak atomhatalommá; vannak a hidegháborúnak hívei, akik a nemzetközi érintkezésnek a mostani új szakaszát is a feszültségek felújítására kívánják használni.

elmondta péter jános, hogy a mai kedvező eredmények nemzedékek szivós munkájának és harcának köszönhetők. az eredmények megszilárdításához és újabb eredmények eléréséhez további szivós munkára és harcra van szükség. ennek kapcsán kifejtette:

- a nemzetközi politikai életben ma az a fő feladat, hogy a mostani kedvező jelenségeket visszafordíthatatlanokká tegyük. vannak az utóbbi évek, évtizedek politikai fejlődésében olyan eredmények, amelyek máris visszafordíthatatlanok. a volt gyarmattartó hatalmak soha többé nem tudják visszaállítani gyarmati uralmukat felszabadult egykori gyarmataikon. az imperialista hatalmak soha többé nem tudják visszahódítani világuralmi helyzetüket. a szocialista világrendszer végérvényesen és visszafordíthatatlanul - a történelem lényeges formáló tényezője. valószínűleg az is végérvényes igazság, hogy amint soha nem volt, soha nem is lesz még egy olyan haditechnikai nagyhatalom, mint amilyen a termonukleáris fegyverzetű szovjetunió és mellette az amerikai egyesült államok. számos alapvető kérdésben tehát végérvényesek az elért eredmények. nagy kérdés azonban, hogy a nemzetközi feszültség mostani enyhülése után nem következik-e újabb feszültség. ennek a veszélye fennáll, de meg lehet akadályozni. ez ma a fő nemzetközi feladat.

/folyt.köv./

-11-

M

bb 11. /péter jános... 2. folyt./-szb

az enyhülés mai jelenségeinek tartósításához, az enyhülés irányába mutató további új eredmények eléréséhez teendőként azt említette a külügyminiszter, hogy tovább kell erősíteni az eddigi eredmények legdöntőbb tényezőit, hasznosítani, a jövőre alkalmazni az eddigi tapasztalatokat. e fő tényezők és legfontosabb tapasztalatok taglalásakor egyebek között ezeket mondta:

- a legdöntőbb tényező az erőviszonyok megváltozása. alapvető szerepe az erőviszonyok meghatározásában - a sok fontos tényező közül - a társadalmi igazságnak van. a szovjetunió akkor is - például a polgárháborúban - győzött ellenfelein, amikor fegyveres túlerővel állt szemben. a társadalmi igazság mellett a mai erőviszonyok arányának meghatározásában sok más tényező között leglényegesebb a katonai és haditechnikai erőhelyzet. a mai kedvező nemzetközi viszonyok kialakításában a szovjetunió termonukleáris fegyverzeti ereje a legközvetlenebb hatótényező. európa mai enyhült légkörét a viszonylagos katonai és haditechnikai egyensúly biztosítja. ha az imperialista hatalmak bármilyen halvány mértékben főlényben éreznék magukat a szovjetunióval szemben, akkor a jelenlegi európai kiegyensúlyozott légkör azonnal megváltozna. ezért volt a magyar delegáció olyan óvatos a bécsi haderőcsökkentési tárgyalásokon.

beszéde befejező részében péter jános foglalkozott a nemzetközi erőviszonyok alakulásában szerepet játszó szubjektív tényezőkkel, hangsúlyozottan szövelt a szocialista országok együttműködésének fontosságáról, az egyes szocialista országoknak a közös cél érdekében tett önálló kezdeményezése szükségességéről. kijelentette, hogy magyarországnak is volt és lesz is kezdeményezése a nemzetközi problémák rendezésére.

végül ezeket mondta külügyminiszterünk:

- a mai kedvező nemzetközi viszonyok kialakításában a magyar népköztársaság is részt vett mind belpolitikájával, mind külpolitikájával. itthon tovább folytatjuk eddigi belpolitikánkat: növeljük mind a demokratizmust, mind a szocialista centralizmust, s a kettő egymást segíti. külpolitikánkban elősegítjük az európai biztonság megszilárdítását, vietnamban a fegyverszünet békévé változtatását, a közel-keleten a politikai rendezést tárgyalások útján, a leszerelésre irányuló tárgyalásokat az ENSZ-ben és minden fórumon, segítjük az összes szocialista országok kölcsönös megértését, a szovjet-amerikai viszony további javulását, a termonukleáris háború veszélyének végérvényes kiküszöbölését. a szovjetunió vezetésével a szocialista országok közössége elérhetővé tette az emberiség ősi álmának, a háború nélküli világnak a megteremtését. ha jól dolgozunk itthon, ha jól ápoljuk nemzetközi kapcsolatainkat, akkor a tartós béke aranykorát teremthetjük meg közös erővel. /mt1/

-12-

NA

bb 12. kevesebb jégverés - több mint 400 millió forint kártérítés a mezőgazdasági üzemeknek

1 kf/gk um 1e la

1973. augusztus 18.

az aratással együtt az állami biztosítónál is befejeződött a kalászosok jégkárának megállapítása. a szakértők ugyanakkor a később érő növények, a kukorica, a dohány, a szőlő, a gyümölcs stb. eddigi kárainak előszemléjével is végeztek.

a sok egymást követő jégveréses év után az idei esztendő - legalábbis a nyár derekáig - viszonylag szerencsés volt. tavaly augusztus közepéig ugyanis 110 „jégnapot”, számláltak, idén csak 61-et, s a jégvert területek kiterjedése is lényegesen kisebb volt. a múlt évben 162 000 hektáron pusztított, az idén 57 000 hektáron károsította a termést a jégverés. a kedvező országos helyzet ellenére egyes területeken az idén is nagyok voltak a veszteségek. a legtöbb kárt eddig a baranya megyei gazdaságok szenvedték, de nem kerültek el a jégzivatark szabolcs, bács, zala megyét sem. ezekben a megyékben több gazdaság vesztesége meghaladja a 10 millió forintot. több mint 20 gazdaságban állapítottak meg 1-5 millió forintos kárt, az egyik állami gazdaság jégkára pedig a 30 millió forintot is meghaladja.

a hőmérséklet ingadozását gyakran kísérte viharos szél is. viharkárookra 57 millió forintot fizetett a biztosító, 50 százalékkal többet, mint tavaly. emelkedett az állatkárookra, a tüzkárookra kifizetett összeg is.

a mezőgazdasági nagyüzemek eddig 412 millió forint kártérítést vettek fel. /mt1/

..-

bb 13. kislejtezik a nem megfelelő hozamu állatokat a tehenészetekben

1 jf/pá um 1e la

1973. augusztus 18.

kilenc hónappal ezelőtt szűnt meg az a rendelkezés, amely megszabta, hogy az állatforgalmi és husipari vállalatok hány tehenet és üszőt vásárolhatnak meg és vághatnak le. azóta a vállalatok kötöttségek nélkül állapodhatnak meg az állatok átvételében a mezőgazdasági nagyüzemekkel és a háztáji gazdálkodókkal. így a gazdaságoknak lehetőségük van arra, hogy tetszésük szerinti számú állatot kínáljanak eladásra, ami azt jelenti, hogy a korábbinál nagyobb mértékben láthatnak hozzá a nem megfelelő hozamu tehenek selejtezéséhez, és megkezdhetik az állomány minőségének javítását.

/folyt.köv./

7.50/um

To 300

- 13 -

bb 13. /kiselejtezikfolyt./um

az év első felében - a mém illetékesei szerint - a szarvasmarha-forgalmazás normális szinten alakult, egészséges méreteket öltött. a gazdaságok, amelyek egy-két évvel ezelőtt még tartózkodtak a tehenészetek fejlesztésétől, a kormányintézkedések után korszerűsítési terveket dolgoznak ki, s ezekkel stabilizálják, illetve gyarapítják az állományt. az év első hat hónapjában 4000-nál több nőivarú vágómarhát vásároltak fel a vállalatok, mint tavaly az első félévben. ennek ellenére azonban az országos tehenállomány növekedett, miután a korábbinál lényegesen több fiatal állatot vettek tenyésztésbe, tartásra a gazdaságok.

a tehenészetek „utánpótlását”, részben a gazdaságok maguk állítják elő, a meglévő állomány legjobbjainak utódait tartják meg. ugyanakkor üszőborjakat vásárolnak; az állattenyésztési és husipari tröszt vállalatai a háztáji gazdálkodókkal 8800 üszőborju értékesítésére kötöttek szerződést az év első felében, ennek az állománynak felét továbbnevelésre átadták a termelőszövetkezeteknek. az országos állattenyésztési felügyelőség is 8000 borjút vásárolt fel és helyezett ki a nagyüzemekbe.

az állami felvásárlás a szabadpiacokon az elmúlt hónapokban csak a tavalyinál kevesebb vágóborjuhoz jutott. mindezt azzal magyarázzák, hogy a háztáji gazdák egymás között adják-veszik az állatokat, és az állami felvásárlás, amely fix-árakkal dolgozik, nem jut vételi lehetőséghez, mert a szabadpiaci árak magasabbak az állami árnál. /mti/

bb 14. lakótelepek a majorokban - a külterületi települések új fajtája alakul ki szolnok megyében

vid/um ká hgy

1973. augusztus 18.

az országos ütemnél gyorsabban, csaknem a felére csökkent 1960 óta a tanyán lakók száma szolnok megyében. jelenleg nyolcszázhatvanegy külterületi településen ötvenhárom ezren élnek. a tiszántul tanyavilágának változása lényegesen eltér a nyírségben és a duna-tisza közén tapasztaltaktól: szolnok megyében, ahol a nagyüzemi mezőgazdasági termelés feltételei igen jók, a tanyák száma gyorsabban csökken, ugyanakkor - éppen a mezőgazdaság fejlődése révén - a külterületi települések új fajtája van kialakulóban. évről-évre nő a mezőgazdasági nagyüzemek majorjaiban, lakótelepein élők száma. jelenleg már az összes külterületi lakosok csaknem tíz százaléka él a nagyüzemek lakótelepein. /folyt.kövm/

7.55/um

Tó Szo

- 14 -

bb 14./ lakótelepek ...folyt./um

a megye mezőgazdasági üzemei ma még túlnyomó részt egy központból irányítják, de a fejlettebb üzemszervezési formák - területi, ágazati - térhódításával várhatóan tovább nő a külterületi lakótelepek jelentősége. a vizsgálatok adatai szerint a mezőgazdasági üzemeknek sokhelyütt gazdasági érdekük fűződik a lakótelepek fejlesztéséhez, enyhülnek munkaerőgondjaik, nem kell a dolgozókat nagy távolságokról szállítaniok. a szarvasmarhatenyésztés fellendülésének hatására több szolnok megyei tsz-ben döntöttek úgy, hogy az állattartó telephez közel eső majorokat tovább fejlesztik.

a korszerű mezőgazdasági termelés valószínűleg még hosszú ideig szükségessé teszi a tanyák és ezek között is elsősorban a nagyüzemek lakótelepeinek fenntartását, ezért - állapítja meg a központi statisztikai hivatal szolnok megyei igazgatóságának vizsgálata - az eddiginél átgondoltabb fejlesztési, telepítési tervek-re van szükség. /mti/

- szerkesztőségek figyelmébe! --

-ju bs

1973. augusztus 18.

mai bb 11. sz. hírünk / péter jános kaposvári beszéde című hírünk 3. sorában a szöveg helyesen:

... amelyet péter jános külügyminiszter mond szombaton a kaposvárott rendezendő... -----

/mti/

--

9.00/ju

Tó Szo

- 15 -

bb 15. budapestre érkezett pokriskin légimarsall

t vt/tr-ju bs

1973. augusztus 18.

kiss lajos vezérőrnagynak, a magyar honvédelmi szövetség főtitkárának meghívására néhánynapos látogatást tesznek hazánkban a szövetség külföldi testvérszervezeteinek vezetői. a bolgár, csehszlovák, lengyel, ndk-beli és szovjet vendégek részt vesznek az alkotmány napjának ünnepi eseményein és megismerkednek az mhsz tevékenységével.

szombat délelőtt érkezett budapestre küldöttség élén a.i.pokriskin légimarsall, a szovjetunió háromszoros hőse, a doszaaf központi bizottságának elnöke. a delegációt a ferihegyi repülőtéren ünnepélyesen fogadták, a fogadtatáson - kiss lajos vezérőrnaggyal az élén - megjelentek az mhsz vezetői, b.p. ivanov vezérezredes vezetésével ott voltak az ideiglenesen hazánkban állomásozó szovjet déli hadsereg-csoport parancsnokságának magasrangú képviselői, továbbá p.a. szaveljev alezredes, a budapesti szovjet nagykövetség katonai és légügyi attaséjának helyettese.

szintén délelőtt érkezett meg julius drozd ezredes, a csehszlovák testvérszervezet, a svazarm szövetségi bizottságának elnökhelyettese, akit ugyancsak ünnepélyesen fogadtak a ferihegyi repülőtéren. /mti/

--

bb 16. felkészültek a közlekedési vállalatok a csucsforgalomra

t kg/se-ju bs

1973. augusztus 18.

az augusztus 20-i kettős ünnep utasáradatának szállítására felkészültek az érdekelt vállalatok, üzemek. a bkv vasárnap 90 külön buszt állít üzembe, a hév pedig 68 kocsi-val közlekedtet többet a szokásosnál. a szállítási vállalatok különösen a pályaudvarok, a strandok és a kiránduló helyek járatait sűrítik.

a volán engels-téri pályaudvaráról már pénteken 67 kiegészítő járat indult, a buszok többsége a duna-kanyarba vitte utasait. szombaton már a reggeli órákban 20 külön autóbusz kelt utra. itt a csucsforgalom a szombat délutáni órákban várható, ezért tartalék kocsik is készenlétben állnak. az ünnepek alatt egyébként összesen 160 külön járat indítását tervezi a volán, de ha többre lenne szükség azt is biztosítani tudja a vállalat.

/ folyt. köv./

10.15/ju

10.10.51

- 16 -

bb 16. / felkészültek a... 1. folyt./-ju

a vasuti pályaudvarokon is nagy a forgalom, a déli- a keleti és a nyugati pénztárainál mindenütt hosszú sorok kígyóznak- szombaton a szokásos plusz-járatokon, hétfégi munkás-vonatokon kívül 15 szerelvényt indít a máv, többségük dumán-tulra szállítja a közönséget. vasárnap 3, hétfőn 8 különvonat enyhít a zsúfoltságon. /mti/

--

bb 17. 75 személyes óvodát avattak gyulán

vid/ká-ju bs

1973. augusztus 18.

a városi tanács és gyula város üzeminek összefogásával 75 személyes új óvodát építettek gyulán, a korszerű gyermek-intézményt szombaton adták át rendeltetésének. a város közepén, hatalmas parkban felépített új óvodát a közeljövőben 200 személyesre bővítik, s ezzel lényegében megoldódik az óvodás korú gyermekek intézményes ellátása az alföldi városban. az új óvodát dr vidó istván a városi tanács elnöke adta át. /mti/

--

bb 18. ipari és mezőgazdasági kiállítás nyílt a jubiláló mezőberényben

vid/ká-ju bs

1973. augusztus 18.

az újratelepítésének 250. évfordulóját ünneplő mezőberényben szombaton járási ipari és mezőgazdasági kiállítás nyílt. bemutatkozott a jubiláló nagyközség több termelőszövetkezete, kisipari szövetkezete, közöttük a békési kosáripari vállalat, a budapesti mezőgazdasági gépgyár békési gyára, a hidasháti állami gazdaság. a kiállítás területén az alkotmány napján munkás-paraszt találkozót, sport és kulturális műsorokat rendeznek. /mti/

--

10.25/ju

Tótho

- 17 -

bb 19. átadták a felújított fogaskerékű vasutat

t -don-ju bs

1973. augusztus 18.

szombaton ünnepélyesen átadták rendeltetésének a felújított fogaskerékű vasutat. a rekonstrukció során teljesen átépítették a pályát, új fogaslécet helyeztek el és peronokat építettek. a hegyi vasut új kocsikat kapott, amelyek kényelmesebbek és több utas befogadására alkalmasak. egy-egy szerelvény összesen 316 utast szállít. a korszerű, lengőajtós szerelvények maximális sebessége negyvenöt óránként 30, völgyben pedig 24 kilométer. a vonatokról a le- és felszállást gyorsítja, hogy a megálló és a járművek peronja egy szintben van.

a fogaskerékű utolsó, hetedik szerelvénye egyébként szombaton érkezett meg. a kocsit a városmajori végállomáson tették sinre. /mti/

bb 20. közlekedési balesetek

tr-ju bs

1973. augusztus 18.

a 111. kerületben a korvin ottó ut 63. számú ház előtt egy tehergépkocsi elütötte vajas ferenc 80 éves budapesti nyugdíjast, aki olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt.

ozdon papp endre 40 éves római katolikus lelkész hangonyi lakos személygépkocsijával áttért az uttest menetirány szerinti baloldalára, és felborult. a baleset következtében a személygépkocsi utasai közül özv. papp zoltánné 67 éves nyugdíjas, hangonyi lakos olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt, lestál margit 47 éves harangozót és papp endrét súlyos sérüléssel kórházba szállították.

miskolcon egy motorkerékpár elütötte varga vilmos 74 éves miskolci lakost, aki olyan súlyosan megsérült, hogy kórházszállítás után meghalt. a gyalogos a villamosmegálló járdaszígről a motorkerékpár elé lépett.

/ folyt. köv. /

10.45/ju

- 18 -

11.11.07

bb 20. / közlekedési balesetek ... 1. folyt./-ju

ozora és igor közötti útvonalon major ferenc 53 éves fogatos lovaaskocsijának hajtását átengedte németh ferenc 35 éves növényápoló igori lakosnak. major ferenc egy zökkenéskor a kocsiról a kerekek alá esett, s olyan súlyosan megsérült, hogy orvoshoz szállítás közben meghalt. /mti/

bb 21. megkezdődött a hortobágyi hidi-vásár

vid/ká-ju bs

1973. augusztus 18.

a régi hagyományokon alapuló, s 1965 óta ismét rendszeresen megrendezett három napos hidi vásár az idén augusztus 18-án kezdődött a hortobágyon, közvetlenül a csárda mellett, a kilenclyuku hid lábánál. korábban, évszázadokon át a nyár végén a civisek hajtották fel a pusztán tartott jószágokat a hidi vásárra. a hid lábánál kirakodó vásár is volt. a szakmánként meghatározott helyen felállított sátrakban bőven akadt valószínűleg: nagykarimájú kalap, cifraszür, kemény száru csizma, cserépedények, csikóbőrös kulacs, tarisznya, kampós bot stb. most is a kilenclyuku hid mellett tartják a vásárt, de annak tartalma és portékái már egészen mások. nem is vásár ez már valójában, inkább a pusztai ltnivaló, a romantika vonz sok látogatót. az első nap kirakodó vásárral kezdődött, amelyen mindennapi közszükségleti cikkeket árultak, de kínáltak olyan faragásokat, portékákat is, amelyeket a hortobágyi pásztorok használtak, vagy használnak.

a hidi vásár rendezvényei sorába tartozik a pásztor-találkozó, a hortobágyi csikósok bemutatója, a népi tánc-együttesek versenye. /mti/

bb 22. munkáslakásokat adtak át szegeden

vid/ká-ju bs

1973. augusztus 18.

szeged új lakónegyedében, tarjánban a munkáslakásépítési akció keretében szombaton reggel átadták az elsőnek elkészült 28 lakást a tulajdonosoknak. a tejipari, nyomdaipari, kábelgyári, postás és más üzemek munkásainak dr. varga dezső, a szegedi városi pártbizottság titkára nyújtotta át az új lakások kulcsait.

ebben az ötéves tervben, kedvezményes hitel és törlesztési feltételek mellett, a termelő munkában dolgozó munkásoknak 200 lakást adnak majd át szegeden. /mti/

10.50/ju

- 19 -

bb 23. elkészült a félmilliomodik tonna cement a bcm-ben

vid/ká-ju bs

1973. augusztus 18.

szombaton elkészült a félmilliomodik tonna cement beremend új üzemében a bcm-ben, amely tavaly nyáron kezdte meg a termelést. a fiatal gyári szervezet ezer fős kollektívájának igyekezetét, jó munkáját dicséri az eredmény. működik mindkét technológiai sor, ez év első felében zömében felszámolták a próba és az üzembehelyezés során felszínre került fogyatékosokat, amelyek akadályozták a folyamatos termelést. így például biztonságossá tették az anyag-ellátást, még egy töröt szereltek fel, kicserélték a korábban meghibásodott nyersmalmok fogaskozorúit. intézkedtek, hogy hatásos legyen a porleválasztás, a bcm ne szennyezze a környéket. ugyancsak sikerült a cement kiszállításnál a zsákolt termék arányát jelentősen növelni.

a termelését fokozatosan növelő bcm ezévi terve 730.000 tonna cement gyártása. eddig esedékes tervüket tizezer tonna ráadással teljesítették. /mti/

--

bb 24. ,, hogyan lett meg pista?,, - elmesélték baján

vid/ká-ju bs

1973. augusztus 18.

,, hol volt, hol nem volt,, baján volt a mesemondók országos találkozója. a 4. duna menti folklórfesztivál programjaként szombaton több mint három órán át tartott - népes hallgatóság előtt - a mesélők műsora. a legidősebb mesemondó a 78 éves gáspár simon antal a ,, fehér ló fiáról,, mondott népregét, a legfiatalabb, a 13 éves kasza zoltán pedig előadta ,, hogyan lett meg pista?,, és ,, miért bujzik jancsi?,, történetét. egymást váltva 9 mesemondót hallgatott meg a zsűri és a közönség. a legjobb mesemondók jutalmat kaptak. /mti/

--

11.00/jju

NA 1110

- 20 -

ább 25. gárdonyi géza szobrot avattak debrecenben

vid/ká-ju bs

1973. augusztus 18.

a veszprém megyei devecserben gárdonyi géza emlékünnepséget rendeztek szombaton, az író születésének 110. évfordulója alkalmából. a községben, ahol az író tanítóként dolgozott, ülést tartott a gárdonyi emlékbizottság is. az ülés után a devecseri kastély előtt ünnepélyesen leleplezték gárdonyi géza mellszobrát, konyarcsik jános szobrászművész alkotását. a kastély épületében ez alkalommal kiállítást is rendeztek.

dabrony községben ugyancsak megemlékeztek szombaton gárdonyi géza munkásságáról, ahol márványtáblával örökítették meg az író helyi tevékenységének emlékét. a dabronyi emlékünnepségen műsort adtak a gárdonyiról elneveett és nemrég megrendezett prózamondó verseny legjobbjai. /mti/

--

bb 26. új iskolák vas megyében

vid/ká-ju bs

1973. augusztus 18.

új iskolát avattak szombaton vas megyei répcelakon és horvátzsidányban. répcelakon az alkotmány napi ünnepi nagygyűlés után adták át rendeltetésének az új, négytantermes iskolát, amelynek építésére több mint kétmillió forintot fordítottak. horvátzsidányban, a horvát nemzeti-ségű községben új iskolai tanterem és a napközi otthon avatásával ünnepeltek. mindkét vasi faluban a lakosság jelentős értékű társadalmi munkával segítette az új iskolák építését. /mti/

I ket

--

bb 27. kiállítások zalaegerszegen

vid/ká-ju bs

1973. augusztus 18.

a zalaegerszegi városi képtárban szombaton megnyílt a fővárosban álló képzőművészeti alkotások, szobrok vázlatából rendezett kiállítás. ugyancsak szombaton nyílt meg a zalaegerszegi megyei művelődési központban a dunántúli akvaristák díszhal kiállítása. /mti/

--

11.07/ju

-21 -

NA 1115

bb 28. új faipari üzem lentiben

vid/ká-ju bs

1973. augusztus 18.

a lenti fém-, fa- és szolgáltató ipari szövetkezetben alkotmányunk évfordulójára elkészült az új faipari üzem. a 12.000.000 forintos költséggel épített és korszerű munkagépekkel felszerelt üzemben elsősorban gyermekbútorokat gyártanak. /mti/

--

F e l h a s z n á l h a t ó 18 órától!

bb 29. zenei napok nyírbátorban

vid/ká-ju bs

1973. augusztus 18.

augusztus 18-26 között hetedik alkalommal rendezik meg a nyírbátori zenei napok gazdag eseménysorozatát. zenei együttesek - a debreceni máv filharmónikus zenekar, veszprém város vegyeskara, a pécsi Liszt Ferenc kórus - továbbá fővárosi művészek, magánénekesek lépnek közönség elé. műsorukban többek között mozart, kodály, sugár, liszt, händel művek szerepelnek.

szombaton az ünnepélyes megnyitó után megkoszorozták báthori István fejedelem, lengyel király emléktábláját és báthori István erdélyi vajda szobrát, este a nyírbátori fa harangtorony kerengőjén felhangzott a szignál: farkas Ferencnek tinódi lantos sebestyén dallamaiból komponált zenéje, majd sor került az első hangversenyre. mozart varázsfuvola-ja, a -dur hegedűversenye és requiem-je csendült fel a debreceni máv filharmónikus zenekar és veszprém város vegyeskara előadásában. /mti/

--

11.15/ju

- 22 -

NA 1140

bb 30. kertészeti kiállítás nyílt budatétényben

t jf/tr-ju ie bs

1973. augusztus 18.

szombaton dr. Molnár Béla igazgató nyitotta meg a kertészeti kutató intézetben megrendezett kiállítást, amelyen husz vállalat, gazdaság, és kutatóállomás, valamint számos házikerti kistermelő - mutatja be kertészeti termékeit. a kiállítás augusztus 18-19-20-án 10 és 18 óra között tekinthető meg budatétényben, a park utca 2 szám alatt. /mti/

--

bb 31. nemzetközi lovasünnep tamásiban

vid/ká-ju bs

1973. augusztus 18.

az alkotmány évfordulója tiszteletére immár a tizedik alkalommal rendezik meg a nemzetközi lovasünnepséget és versenyt a tolna megyei tamási nagyközség lóverseny pályáján. a szombaton kezdődött, s a három napon át tartó versenyt - amelyen hat magyar, egy litván, két jugoszláv, és egy csehszlovák lovasklub csapati vetélkednek - népművészeti és kulturális események is gazdagítják. tolna megye faragó népművészeinek remekait a járási művelődési központban, az országos ifjúsági képzőművész tábor résztvevőinek munkáit pedig az ifjúsági házban megnyitott kiállításon láthatja a közönség. /mti/

--

bb 32. autóstalálkozó balassagyarmaton

vid/ká-ju bs

1973. augusztus 18.

mintegy háromszáz résztvevővel - köztük az ország különböző vidékeiről, valamint csehszlovákiából és ausztriából érkezett autósokkal - szombaton háromnapos autóstalálkozó kezdődött balassagyarmaton a magyar autóklub és a mikszáth kálmán művelődési központ rendezésében. a palóc autóstalálkozó keretében balassagyarmaton ügyességi versenyt, a csesztvei madách emlékmúzeumhoz és a horpácsi mikszáth-kuriához irodalmi turát, hollóköre és rimócra népművészeti turát rendeznek. az autóstalálkozó résztvevői ellátogatnak a bánki tóhoz is és megtekintik a községben berendezett nemzetiségi múzeumot. /mti/

--

11.30/ju

-23 -

NA 1140

bb 33. önkéntes néprajzgyűjtők országos tanácskozása kalocsán

vid/ká-ju bs

1973. augusztus 18.

Szombaton a táncversenyek mellett szakmai bemutatókkal, tudományos tanácskozásokkal folytatódott a 4. duma menti folklórfesztivál rendezvénysorozata. Kalocsán megkezdte munkáját az önkéntes néprajzgyűjtők 7. országos tanácskozása. Dr. Ortutay Gyula, akadémikus megnyitó előadása után - a két napos fórumon - nyolc tudományos értekezés hangzik el a nyelvjárással kapcsolatos újabb kutatásokról, a néphagyomány gyűjtéséről. Külön téma a paraszti szókincs mentése.

Baján a népdalkörök találkozója után szombaton a népdal feladatáról, hagyományainak megőrzéséről tanácskoztak Vass Lajos karnagy vezetésével. A dunapataji szelídi tónál az ifju népi hangszeresek adtak találkozót. /mti/

bb 34. termelészövetkezet kiállítása a mezőgazdasági múzeumban

i jf/tr-ju ie bs

1973. augusztus 18.

Szombaton a mezőgazdasági múzeumban dr. Soós Gábor, a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter első helyettese nyitotta meg az orosházi új élet termelészövetkezet önálló kiállítását. A bemutatón a termelészövetkezet megalakulásának idejéből származó gazdálkodási eszközöktől kezdve, a legújabbakig láthatók a gazdaság felszerelése, gépei, s bemutatják a közös gazdaság termékeinek mintáit is. A kiállítás szeptember 21-ig tekinthető meg. /mti/

bb 35. kiállítás a fertőrákosi kőfejtőben

vid/ká-ju bs

1973. augusztus 18.

Szombaton nyitották meg a fertőrákosi kőfejtőben a soproni építészeti napok alkalmából rendezett építő- és építőanyag-ipari kiállítást, amelyen 25 hazai nagyvállalat és tervezőintézet mutatja be termékeit, illetve terveit. A termékbemutató augusztus 26-ig tart nyitva. Ez idő alatt szakmai ankétokat rendeznek és szakmai filmeket vetítenek. /mti/

11.40/ju

-24-

MTI 11.02

bb 36. ifjúsági találkozó szolnokon

vid/ká-ju bs

1973. augusztus 18.

Kétszáz salgótarjáni, szekszárdi, zuglói és szolnoki fiatal részvételével háromnapos ifjúsági találkozó kezdődött szombaton a szolnoki tiszaligeti kisz-táborban. A fiatalok felkeresték a városi tanácsot, ahol bíró Boldizsár elnökhelyettes tájékoztatta őket a jubileumára készülő város múltjáról és fejlődéséről. A vendégek ezután szolnokkal ismerkedtek és ellátogattak a helybeli Lenin tsz-be. Az ifjúsági találkozó résztvevői augusztus 20-án a szolnoki fiatalokkal együtt ünneplik az alkotmány évfordulóját. /mti/

felhasználható: 17.00 óra után!

bb 37. vasas néptáncfesztivál dunaujvárosban

vid/ká-ju bs

1973. augusztus 18.

Ötödizben rendezik meg dunaujvárosban a vasas néptánc-együttesek fesztiválját. A dunaó-parti városban augusztus 18-án és 19-én kilenc vasas néptáncegyüttes ad egymásnak találkozót. Győről, Kazincbarcikáról, Ózdról, Diósgyőről, Budapestről, Székesfehérvárról érkeztek táncosok, s részt vesz a programban a dumai vasmű táncegyüttese is.

A fesztivál szombaton délután kezdődött: a szabadtéri színpadon. Az együttesek a vasas nap résztvevőinek mutatták be programjukat. Este a Bartók Béla művelődési központban gálaesten léptek színpadra.

A fesztivál résztvevői augusztus 19-én vasárnap a dunaujvárosi vörös csillag termelészövetkezet új kenyér ünnepén adnak műsort, majd délután a Velencei-tó parti üdültelepeket keresik fel. /mti/

11.45/ju

- 25 -

MTI 11.02

bb 38. népművészeti kiállítás a balassagyarmati horváth endre galériában

vid/ká-ju bs

1973. augusztus 18.

népművészeti kiállítás nyílt szombaton a balassagyarmati horváth endre galériában. a mikszáth kálmán művelődési központi szakköreinek gyűjteményéből összeállított tárlaton bemutatják nógrád megye különböző vidékeinek népviseletét, a népművészeti motívumokból alkotott modern mintákat. ezenkívül kiállítják egri Istvánnak, a népművészet ifjú mesterének és más balassagyarmati fadaragónak alkotásait - faliképeket, tükrösöket, csanakokat, díszdobozokat. /mti/

--

bb 39. véget ért a III. országos matematikai konferencia pécsen

vid/ká-ju bs

1973. augusztus 18.

pécsen szombaton véget ért a III. országos matematikai konferencia, amelyet a kis matematikusok baráti köreinek vezetői számára rendezett a tit. a hat napos tanácskozáson 230 körvezető - általános - és középiskolai tanár - vett részt. többek között megbeszítették: milyen módszerekkel sajátíthatják el leginkább a gyerekek a matematika logikáját. napirendre került olyan fontos kérdés is, mint a diákok bevezetése az elektronikus számítógépek világába. a körvezetők számára neves matematikusok tartottak előadásokat számelméleti kérdésekről, a bemutató foglalkozásokon pedig a gyakorlati módszereket sajátították el. /mti/

--

bb 40. komárom megyei képzőművészek kiállítása miskolcon

vid/ká-ju bs

1973. augusztus 18.

egy hónapos nyári szünet után szombaton ismét kiállítás nyílt a miskolci galériában. ez alkalommal a komárom megyei képzőművészek egy csoportja mutatkozott be. öt művész hatvan festményt, harminc grafikát és tizenegy szobrot, illetve kisplasztikát állított ki. a tárlatot dr. Lakatos Pál igazgató főorvos, országgyűlési képviselő nyitotta meg, majd dr. Végvári Lajos művészettörténész, egyetemi tanár méltatta a kiállítók munkásságát. /mti/

--

11.55/ju

- 26 -

M 1250

bb 41. vízművet, bölcsődét avattak baktalórántházán

vid/um ká bs

1973. augusztus 18.

32 üzem és intézmény, valamint a nagyközség lakosainak összefogásával és anyagi hozzájárulásával vízmű épült baktalórántházán. a 23 millió forintból megépített regionális vízművet, amely 15 ezer méter hossz vezetékkel, percenként 800, illetve ezer liter teljesítményű kutakból, 200 köbméter vizet befogadó viztoronyból áll, szombaton avatták. a regionális vízmű baktalórántházán kívül nyírjákó, nyirkércs, petneháza és laskod községek ivóvíz-ellátásának gondjait is megoldja. a vízműavatás napján adták át rendeltetésének baktalórántházán a 20 gyerek befogadására alkalmas bölcsődét is. /mti/

--

felhasználható 18 óra után !!

bb 42. új textilgyárat avattak tolnán

vid/um ká bs

1973. augusztus 18.

szombaton új textilgyárat avattak tolna nagyközségben, s egyben megemlékeztek a tolnai szövőipar fennállásának ötvenedik évfordulójáról. az avatóünnepségen - amelyen részt vettek a megye, a járás, a nagyközség, valamint az üzemek vezetői - földi László a könnyűipari miniszter első helyettese adta át jelképesen a mintegy százötven millió forint beruházással épített modern létesítményt.

1969-ben kezdték meg a pamuttextil művekhez tartozó tolnai gyár rekonstrukcióját, amelynek során a régi helyett új textilgyárat építettek a község szélén, a hatos műút közelében. az új gyárban 480 tarkánszövő géppel - köztük 36 automata géppel - dolgoznak, s az idén már tíz millió négyzetméternyi textilanyagot állítanak elő. /mti/

--

- 27 -

12.00/um

M 1250

m

felhasználható 18 óra után !

bb 43. felavatták szombathely új filmszínházát
1973. augusztus 18.
vid/um ká bs

szombatonadták át szombathelyen az új savaria filmszínházat. a létesítmény, amelynek építésére és berendezésére huszonöt millió forintot fordítottak, az ország egyik legmodernebb filmszínháza. nemcsak érdekes építészeti megoldásával, impozáns megjelenésével hívja fel magára a figyelmet, de magas technikai színvonalával, belső kiképzésével is.

az új filmszínház avatásán horváth miklós, a szombathelyi városi pártbizottság első titkára mondott beszédet, majd díszelőadáson mutatták be a csajkovszkij című szovjet panoráma filmet.
/mti/

--

T. mintegy

felhasználható 20.30 óra után !!

bb 44. bellini norma című operájának bemutatója szegeden
1973. augusztus 18.
vid/um ká bs

a szegedi szabadtéri játékok dóm téri színpadán a belgrádi opera művészeinek előadásában szombaton este bemutatták bellini norma című operáját. az előadást mladen szablics rendezte, a zenekart dusan miladinovics vezényelte. a díszletek vladimir marencics, a jelmezek bozsana jovanovics tervei alapján készültek. norma szerepét radmila bakocsevics, adalgisát pedig gyurgyevka csakarevics énekelte.

vasárnap este a jános vitézt tekintheti majd meg a szabadtéri játékok közönsége. az augusztus 20-i évadzáró estén ismét a belgrádi művészek lépnek fel. /mti/

--

- 28

12.05/um

NA 12⁵⁵

bb 45. pest megyei termelőszövetkezetek termékbemutatója a fővárosban

vid-gö/gné um ká bs

1973. augusztus 18.

az alkotmány ünnepe és a termelőszövetkezeti mozgalom huszonötödik évfordulója alkalmából budapestben, a mém váci utcai bemutató termében, szombaton megnyílt a pest megyei közös gazdaságok negyedszázados fejlődését bemutató kiállítást. dr. mondakpál, a pest megyei tanács elnöke megnyitó beszédében felidézte a szövetkezeti mozgalom jelentősebb állomásait. negyedszázaddal ezelőtt mindössze 92 szövetkezet gazdálkodott pest megyében 2.038 taggal, 8.500 hektár területen. vagyonuk akkor mindössze 11 traktor, egy tehergépkocsi, 902 szarvasmarha és 2.320 sertés volt. az ország legnépesebb és egyik legnagyobb megyéjében jelenleg nyolc milliárd forint a termelőszövetkezetek közös vagyona, s mérleg szerinti nyereségük eléri az egymilliárd forintot. az évről-évre gyarapodó közös gazdaságok ma már jelentős részt vállalnak a főváros élelmiszerellátásában. különösen az elmúlt öt év eredményei ezámottevőek, ekkor jelentősen javult a termelés tudományos, műszaki, technikai megalapozottsága, az egyes munkafolyamatok gépesítése. ennek is köszönhető, hogy az idén búzából hektáronként 32.6 mázsát takarítottak be. az állattenyésztés iparszerű fejlesztése során 35 szakosított tehenészeti telepet hoztak létre. s a tervidőszak végéig újabb 7 épül. a termelőszövetkezetek mind nagyobb figyelmet fordítanak az élelmiszeripari tevékenységre, termékeik feldolgozására. a megye szövetkezeti közül 154 dolgoz fel élelmiszert.

a 37 pest megyei gazdaság termékeit bemutató kiállítást három napig tekinthetik meg az érdeklődők. /mti/

--

bb 46. befejeződött a nyári vásár

i kg/gk-ju ie bs

1973. augusztus 18.

szombaton befejeződött a kéthetes kedvezményes nyári ruhavásár, amelyben összesen 750 millió forint értékű árut kínáltak az áruházak és ruházati boltok 20-40 százalékos árengedménnyel.

/ folyt. köv. /

12.07/ju

NA 13⁰⁰

- 29 -

bb 46. / befejeződött a ... 1. folyt./-ju

a legnagyobb forgalmat a centrum áruházak bonyolították le, a 250 millió forint értékű árualapból 180 millió forintnyit vásárolt meg két hét leforgása alatt a lakosság. csak nyári árúkból például 150 000 méternyi fogyott el. kapós volt a női nyári ruha is, ebből 120 ezer talált gazdára, s elfogyott 40 ezer férfi uszónadrág is. budapesten a corvin, a verseny és a lottó áruházban vásároltak a legtöbbet, ez utóbbiban például csaknem kétszerese volt a forgalom a tavalyinak. a vidéki városokban miskolcon és tatabányán volt a legnagyobb a vásárlási kedv. /mti/

1 méter

bb 47. magyar bankérdekeltség londonban

tr-ju ie bs

1973. augusztus 18.

augusztus 20-án magyar érdekeltségű bank kezdi meg működését londonban hungarian international bank ltd néven. a bank alaptőkéje egymillió fontsterling, amelynek hatvan százalékát a magyar nemzeti bank, 15-15 százalékát a magyar külkereskedelmi bank és az országos takarékpénztár, tíz százalékát pedig a bécsi magyar bankérdekeltség, a central wechsel und credit bank jegyezte.

a kelet-nyugati gazdasági kapcsolatok pénzügyi téren is dinamikusan bővülnek. ez vezette az említett magyar pénzügyintézeteket arra, hogy a nemzetközi pénzügyvilág egyik fontos központjában saját bankot alakítsanak. /mti/

bb 48. szombaton hazakerkezett

tr-ju ie bs

1973. augusztus 18.

hamburgból az iga 73 nemzetközi kertészeti kiállítás magyar napjának rendezvényein dr. lónárt lajos mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszterhelyettes vezetésével résztvevő küldöttség. /mti/

12.40/ju

- 30 -

M-13¹⁰

bb 49. időjárásjelentés

-ju bs

1973. augusztus 18.

a meteorológiai intézet jelenté 1973. augusztus 18-án szombaton 12 órakor:

strandidő

szárazföldünk legnagyobb részének időjárását a lassu le szálló légmozgások irányítják. hatásukra csendes, általában száraz, napos az idő és csupán elszórtan alakulnak ki átmeneti felhősödéssel járó helyi záporok, zivatarok. változás közép-európa időjárás helyzetében a következő 36 óra folyamán nem várható.

hazánkban pénteken keleten változóan felhős, nyugaton derült idő volt. az északi-középhegység térségében, valamint a duna-tisza közének és a tiszántulnak az északi felén több helyen alakult ki helyi zápor, zivatar. a lehullott eső mennyisége általában 5 mm alatt maradt, csupán karcagról jelentettek 7, kompoltról 10 mm-t. a hőmérséklet napközben 25-30 fokig emelkedett. szombat hajnalra, szeszélyes területi eloszlásban 10-19 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt folytatódott a száraz, napos, meleg idő, 11 órára 26-28 fokig emelkedett a hőmérséklet.

budapesten pénteken a hőmérséklet napi középértéke 23,4 fok volt, a százéves átlagnál 2,9 fokkal magasabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 29 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 763 mm, gyengén süllyed.

balaton vizének hőmérséklete 11 órakor siófoknál: 23 fok volt.

a duna vizállása budapestnél 166 cm.

várható időjárás vasárnap estig: kevés nappali gomolyfelhőképződés, csak néhány helyen délutáni záporral, zivatarral, többórás napsütés. gyenge, a nappali órákban kissé megélénkülő, változó irányú szél. enyhe éjszaka, meleg nappal. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 12-17 fok között. legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap 30 fok körül. /mti/

12.50/ju

---31-

M-13²⁰

bb 50. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke augusztus 18-án 13 óráig:

se-ju bs

1973. augusztus 18.

1. a munkásművelődésért
2. georgikon-napok
3. új tv-játékok
4. új természetvédelmi területek
5. irányelvek a büntető jogalkalmazáshoz
6. korrozíós sebességmérő
7. komolyzenei felvételek
8. kétezeréves receptek
9. építésrendészeti szolgálat
10. geológiai érdekesség
11. péter jános beszéde
12. kevesebb jégverés
13. selejtezés a tehénészetekben
14. lakótelepek a majorokban
15. budapestre érkezett pokriskin
16. felkészültek a csucsofgyrlaomra
17. óvoda gyulán
18. mezőgazdasági kiállítás
19. átadták a fogaskerekűt
20. balesetek
21. hidi-vásár
22. munkástalások szegeden
23. félmilliomodik tonna cement a bcm-ben
24. mememondók találkozója
25. gárdonyi szobor debrecenben
26. új iskolák vasban
27. kiállítások zálaegerszegen
28. faipari üzem lentiben
29. zenei napok nyirbátorban
30. kertészeti kiállítás
31. nemzetközi lovasünnep
32. autóstalálkozó
33. néprajzgyűjtők tanácskozása
34. tsz kiállítás
35. kiállítás fentőnákoson
36. ifjusági találkozó
37. vasas néptáncfesztivál
38. népművészeti kiállítás
39. matematikai konferencia
40. képzőművész kiállítás miskolcon

/ folyt. köv./

43.00/ju

- 32 -

M13^u

bb 50. / a belföldi szerkesztőség ... 1. folyt./-ju

41. búcsúját avattak baktalórántházán
42. új textilgyár tolnán
43. új mozi szhelyen
44. bemutató szegeden
45. termékbemutató a fővárosban
46. befejeződött a nyári vásár
47. magyar bank londonban
48. lenárt lajos hazaszközött
49. időjárás
50. hírszolgálat

..-

bb 51. balesetek

1973. augusztus 18.

gk-ju hi bs

Budapestben a hungária körút s a salgótarjáni út kereszteződésében rátikai gábor 24 éves budapesti gépkocsivezető, taxival elgázolta sándor rudolf 65 éves budapesti alkalmi munkást, aki olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt. a baleset oka: rátikai gábor nem adott elősőbbiséget a kijelölt helyen áthaladó gyalogosnak.

a bács-kiskun megyei dusnok község határában egy személygépkocsi elütötte facskó lászló 8 éves helybeli tanulót, aki olyan súlyosan megsérült, hogy a kórházban meghalt. a balesetet az okozta, hogy a gyerek fektávolságon belül a személygépkocsi elé szaladt. /mti/

..-

bb 52. a népzene ünnepa kecskeméten

1973. augusztus 18.

vid/ká-ju bs

Szombaton a kecskeméti városi tanácsház dísztermében a népművészet mestereinek országos jubileumi találkozójaival folytatódott az 5. népzenei találkozó háromnapos eseménysorozata. a népművészet legkiválóbb művelőit dr. kőrös gáspár, kecskeméti város tanácselnöke köszöntötte abból az alkalomból, hogy húsz évvel ezelőtt adták át első ízben a „népművészet mestere” kitüntetést. ezt követően átadták a híres kalocsai pingálósasszony, király ilus emlékére kiírt népművészeti pályázat díjait. első díjat kapott bársony mihály tiszalpäri népi hangszerkészítő és szabai istvánná öregesertői pingálósasszony.

/ folyt. köv./

13.20/ju

- 33 -

M13^u

bb 52. / a népzene ünnepe ... 1. folyt./-ju

a népzenei találkozó résztvevői megkoszorúzták Bartók Béla és Kodály Zoltán kecskeméti emléktábláját. a felsőfokú óvónőképző intézetben került sor az alföld jelentősége a néphagyomány fejlődésében című témakör vitájára, amelynek előadója Vargyas Lajos, a magyar tudományos akadémiai népzene-kutató csoportjának igazgatója volt.

a népi hangszerművészek, zenekarok, népi énekesek este ünnepi műsort adtak a kecskeméti színházban. /mti/

bb 53. magyar-tanzániai vízügyi együttműködési megállapodás

pá-ju ie bs

1973. augusztus 18.

Szombaton Budapesten befejeződtek a magyar-tanzániai vízügyi tárgyalások. a tárgyalásokról szóló jegyzőkönyvet és a két ország vízügyi főhatóságai közötti műszaki-tudományos együttműködési megállapodást dégen Imre államtitkár, az országos vízügyi hivatal elnöke és israeli elinewinga víz- és energiaügyi miniszter, írta alá. a megállapodás szerint magyar-ország - a többi között - műszaki és tudományos segítséget nyújt Tanzániának a vízügyi szakemberképzéshez. e célból magyar oktató szakembereket, valamint műszereket, felszereléseket küldünk a dar es salaam-i vizgazdálkodási technikus képző intézet létrehozásához, tanzániai diákokat fogadunk magyar-országi vizgazdálkodási képzésre. magyar vízügyi szakemberek segítenek a tanzániai vizgazdálkodási fejlesztési tervek megvalósításában is, s közvetlen kapcsolatot hoznak létre a két ország vizgazdálkodással foglalkozó intézményei között. a tárgyalásokon szó volt magyar vízgépészeti berendezések szállításának lehetőségéről is. /mti/

13.30/ju

- 34 -

M 1305

pótlás a mai 56 15. sz. hírünkhez:

a.1. pokriskin légimarsall életrajza

1 vt/pá um hi bs

1973. augusztus 18.

a második világháború egyik legendás alakja érkezett hazánkba a magyar honvédelmi szövetség vendégeként: alekszandr Ivanovics pokriskin marsall, a szovjetunió háromszoros hőse, az mhsz testvérszervező, a doszaaf központi bizottságának elnöke.

1938-ban a krasznodarszki repülőklubban szerzett pilótatismereteket, majd repülőiskolát végzett és a szovjet hadsereg vadászpilóta lett. a nagy honvédő háború első napjától részt vett a fasiszták elleni légiharcban. volt beosztott vadászpilóta, majd századparancsnok-helyettes, s később egyre magasabb parancsnoki tisztségeket töltött be. igyekezett tanulni idősebb pilótatársaitól, majd amikor kellő tapasztalatokat szerzett a harcban, oktatót, segített másokat. az első légiharcot a prut felett vívta, 1941. június 22-én. neve, harcismódszere hamarosan féltelmetessé vált a németek előtt.

a.1. pokriskin rendkívüli kitartást tanúsított a repülőstudományok fejlesztésében, szüntelenül tanult, elemzett minden légi párbajt. gondosan tanulmányozta nemcsak a szovjet, hanem az ellenséges technikát is és „magasság-sebesség-manőver-tűz,, élnevezéssel új taktikai módszert dolgozott ki. a háború éveiben 560 alkalommal hajtott végre harcibevetést, 156 légiharcban vett részt, 59 ellenséges repülőgépet lőtt le. először 1943. májusában tüntették ki a szovjetunió hőse aranycsillagával, a német betolakodók elleni harcban tanúsított bátorságáért és hősiességéért. a szovjet haza nagyra értékelte hősiességét: 1943. augusztusában másodszer, majd 1944. augusztusában harmadszor is megkapta a szovjetunió hőse címet és az aranycsillagot. moszkvában, a győzelmet követő díszszemlén pokriskin marsall emelte magasra repülőhadosztályának sokszorososan kitüntetett harci lobogóját.

a háború után különböző repülőegységek parancsnoka volt. elsőként sajátította el a szuperszónikus repülőgépek vezetését, két repülőakadémiát végzett, majd megszerezte a hadtudományok kandidátusa címet is. 1971-ben a doszaaf kongresszusán a szervezet elnökévé választották, azóta tölti be ezt a tiszteletet. tagja a szovjetunió legfelsőbb tanácsának. /mti/

- 35 -

13.48/um

M 1400

bb 55.közlekedési balesetek

gk/um hi bs

1973.augusztus 18.

a csepeli hÉv-végállomáson preiss ferenc 73 éves budapesti nyugdíjas figyelmetlenül haladt át a síneken, és egy hÉv-szerelvény elütötte. életveszélyes sérüléssel szállították kórházba.

vágvölgyi lajosné 42 éves budapesti műszaki előadó személygépkocsijával a xi.kerületi sasadi ut 58. szám előtt egy fának ütközött. súlyos, nem életveszélyes sérüléssel kórházba került.

cigány lászló 24 éves budapesti normás motorkerékpárjával nem adott elsőbbséget és a xiv. kerületi abonyi utca és szabó józsef utca kereszteződésében összeütközött a kerékpáron közlekedő bodnár józsef 23 éves budapesti autószerelővel. bodnárt súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították a mentők kórházba. cigány lászló ellen eljárás indult.

sáfrán józsef 35 éves turai lakos tehérgépkocsival a xx. kerületi határ ut és török flóris utca kereszteződésében nem adott elsőbbséget és összeütközött egy motorkerékpárral. a motoros krecskó istván 63 éves budapesti nyugdíjas súlyos, nem életveszélyes sérüléssel kórházba szállították. sáfrán ellen eljárás indult.

pentz gyula 30 éves budapesti bórdíszműves kisiparos személygépkocsijával a viii. kerület kun utca és szántó kovács jános utca találkozásánál nem adta meg az elsőbbséget és összeütközött egy másik személyautóval. a baleset következtében pentz gyuláné 25 éves bórdíszműves és illés lászló 34 éves technikus, budapesti lakosok, valamint a másik személygépkocsi vezetője, vida lajos 32 éves budapesti gépkocsivezető súlyos, nem életveszélyes további két utas könnyű sérülést szenvedett. a mentők mind az öt sérültet kórházba szállították, pentz gyula ellen eljárás indult. /mti/

--

- 36 -

13.55/um

NA 14⁵

felhasználható: 18 órától!

bb 54. vit-vizitúra tasson

vid/ká-ju bs

1973. augusztus 18.

a vízisportok ifju kedvelői találkoztak szombaton dunaujvárosban, az ifjuság-szigeten, hogy részt vegyenek az augusztus 18-20 között, tasson megrendezendő vit-vizitúrán. a x. vit tiszteletére rendezett túra célja, hogy a város fiataljaival megkedveltesse a turázást, a vízisportokat.

a túra résztvevői szombaton tábort nyitottak tasson, majd uszókutatáson vettek részt, délután a könnyűbuvárok bemutatóiban gyönyörködtek. este táborüz mellett vit-élménybeszámolók hangzottak el.

vasárnap táborbajnokságokkal folytatódik a program, este pedig fáklyás, lampionos csónakkarnevál lesz. /mti/

--

bb 56. alkotmányunk - diszkiadásban

i tf/tr-ju hi bs

1973. augusztus 18.

„ a magyar népköztársaság alkotmánya, - ez a cím és fölötté országunk címere aranyszínű nyomattal disziti azt a reprezentatív albumot, amelyet augusztus 20-ra jelentetett meg a közgazdasági és jogi könyvkiadó. apró antal, az országgyűlés elnöke írt előszót a diszkiadásu kötethez, amely alkotmányunk egységes szövegét - tehát az országgyűlés által tavaly április 19-én egyhangulag elfogadott, az 1949. évi xx. törvényt módosító 1972. évi 1. törvényt - tartalmazza. /mti/

--

13.40/ju

- 37 -

NA 14⁵

felhasználható: 16 óra után!

bb 57. kislelő napok tén

vid/ká-ju bs

1973. augusztus 18.

szombaton délután a szövetezeti bélyeggyűjtők, a győri járásban működő fotószakkörök, valamint zuber títusz grafikusművész kiállításának megnyitásával kezdetét vette tén a kislelő napok 1973-ik évi 3 napos rendezvénysorozata. vasárnap a honismereti szakkör vezetők rendeznek konferenciát, majd a téni kislelő irodalom- és muzeumbart kör tagjai tartják meg közgyűlésüket, amelyen kihirdetik az idei irodalmi és helytörténeti pályázat eredményeit.

augusztus 20-án koszoruzási ünnepség lesz a kislelő emlékműnél. majd nagygyűlés és ünnepi kulturműsor zárja a programot. /mt1?

-.-

abb 59. a munkás-paraszt szövetség jegyében ünnepi augusztus 20-át az ország

ö kz/gné-ju bs

1973. augusztus 18.

szombaton szerte az országban folytatódtak az alkotmány napját köszöntő ünnepségek. az általában is a munkás-paraszt szövetség jegyében zajló rendezvényeknek hangsúlyt ad az, hogy sok termelőszövetkezet ezuttal emlékezik meg fennállásának 25. évfordulójáról is. békés megyében többek között a békéscsabai lenin tsz tagjaival együtt ünnepeltek, s emlékeztek azok a meghívott üzemi munkások, akik 25 évvel ezelőtt segítettek a szövetkezet alakulását, később pedig a patronáló mozgalom keretében hozzájárultak a kezdeti nehézségek leküzdéséhez is. az ünnepségen klaukó mátyás, a békés megyei tanács elnöke méltatta a szövetkezet negyedszázados fejlődését. ezután kitüntetések adtak át a legkiválóbb szövetezeti tagoknak, az alapító tagok, továbbá azok, akik 10-15 illetve husz éve tagjai a közös gazdaságnak, hűségjutalmat kaptak.

/ folyt. köv./

14.20/ju

- 38 -

NA 1440

bb 59. / a munkás-paraszt ... 1. folyt./-ju

a hajduság egyik legnagyobb közös gazdasága - a kabai vörös csillag termelőszövetkezet - ugyancsak szombaton, az alkotmánynap ünnepségek keretében emlékezett meg fennállásának negyedszázados jubileumáról. az ez alkalommal rendezett ünnepi küldött-közgyűlésen biró istván elnök, aki maga is alapító tagja volt a tsz-nek, számolt be az alapítás óta eltelt huszonöt év eredményeiről. e fejlődés dokumentumait egyébként a helyi művelődési házban rendezett kiállításon is láthatja, tanulmányozhatja a közönség lakossága.

szombaton a mozgalom 25 éves évfordulója alkalmából szőnyben szövetezeti napot rendeztek komárom megye szövetezeti szövetségei. az együttes ünnepi küldöttgyűlésen 53 mezőgazdasági termelőszövetkezet, 23 kisipari szövetkezet, továbbá 13 általános fogyasztási, takaré- és lakásszövetkezet képviselői vettek részt. elhatározták, együttműködési szerződést kötnek a szövetkezetpolitikai elvek fokozott érvényrejtetése és a szövetkezetek érdekvédelmenek összehangolása céljából. megyei szövetezeti együttműködési tanácsot alapítottak és ez állásfoglalásokkal, ajánlásokkal segíti majd a szövetkezet munkáját. az ünnepi küldöttgyűlésen kitüntetéseket adtak át többek között azoknak, akik huszonöt évvel ezelőtt részt vettek a megye első termelőszövetkezetének megalakításában. a küldöttgyűlés résztvevői végül megkoszorúzták dobi istvánnak, a szövetezeti mozgalom kiemelkedő harcosának emlékművét.

heves megyében több új létesítményt avattak fel a szombati alkotmánynap ünnepségek keretében. eger új városrészében, ahol eddig mintegy hétszáz család kapott otthont, 16 tantermes általános iskolát, százszemélyes óvodát és 60 személyes boltcsődét adtak át rendeltetésének. ezek a z új városrész első közintézményei. ugyancsak augusztus 20-ra készült el egerben a gépipari szakközépiskola 320 személyes kollégiuma is. a megye községei közül nagyfügeden és parádón volt avatóünnepség: művelődési házat, illetve új szövetezeti kenyérgyárat adtak át.

a bács-kiskun megyei kiskunhalason ünnepi ülés t tartott a városi tanács. kitüntették a legjobb társadalmi munkásokat, majd a városi könyvtár közelében leleplezték simon ferenc „ülő lány madárral”, című szobrát. szabadszálláson csaknem 6 millió forintos költséggel épült nyolctantermes szép új általános iskolát avatott fel dr. gosztonyi jános művelődésügyi miniszterhelyettes, lászlófalván pedig 50 személyes óvoda átadási ünnepsége zajlott le.

/ folyt. köv./

14.30/ju

- 39 -

NA 1445

bb 59. / a munkás-paraszt ... 2. folyt./-ju

kaposvárrott, salgótarjánban és győrött népművelőket tüntettek ki, dumaujvárosban ezuttal tartották meg a hagyományos vasas-napot a dumai vasmű hengerművének dolgozói. kaposvárrott az alkotmány napi ünnepségekhez kapcsolódóan kezdődött meg a város üzemeiben dolgozó csaknem kétszáz szocialista brigád tagjainak honvédelmi versenye. a dombóvári városi tanács ünnepi ülésen a város vezetői átvették a mecseki intéző bizottság ezüstsorlogét. a dél-dumántuli köztisztasági és parkosítási versenyben elért második helyezésséért kapta meg a város. szolnok megyéből avató ünnepségről adtak jelentést: jászkiés nagyközségben adták át, s nyitották meg az új korszerű abc-áruházat.

embargo: 20.00 óráig!

a győri fiatalok - csaknem félezer sportoló és több, mint 150 vízijármű - vidám vízi karnevállal köszöntötték az alkotmány napját. a felkészített hajók 15-tagú zsűri előtt is elvonultak. a legötletesebbeket díjazták.

debrecenben az esti órákban zajlott le a háromnapos nagyszabású munkás-paraszt ifjúsági találkozó megnyitása. az eseményre a megye községeiből és városaiból is mintegy ezer fiatal érkezett debrecenbe, s így a megnyitó négygyűlés így végül is 2500 munkás-és paraszti fiatal részvételével zajlott le. a fiatalok fátylas menetben végigvonultak a város főutcáin, majd az egyetem előtti téren gyülekeztek. ott dr. maróthy lászló, a kisz központi bizottságának első titkára mondott beszédet, méltatta az alkotmány jelentőségét, s azokat a lehetőségeket, amelyek az alkotmány ifjúságnak biztosít. /mti/

--

14.40/ju

N 140

- 40 -

bb 58. alkotmány napi nagygyűlés kaposvárrott - péter jános mondott ünnepi beszédet

vid/ká-ju bs

1973. augusztus 18.

kaposvári nagygyűléssel kezdődtek szombaton az alkotmány -napi ünnepségek somogyban. az ünnepség fényét emelte, hogy az esemény egybeesett a megyeszékhely centenáriumával. festői környezetben, a fellobogozott cseri-parkban - a nagygyűlés színhelyén - több mint tizenötezen gyűltek össze: a város ipari, mezőgazdasági üzemeinek, vállalatának, intézményeinek dolgozói, a környékbeli falvak küldöttei. a díszemlvényen helyet foglalt péter jános külügyminiszter, németh ferenc a somogy megyei pártbizottság első titkára, böhm józsef a megyei tanács elnöke, somogyi józsef a városi pártbizottság első titkára, rostás károly a városi tanács elnöke, a párt, állami és társadalmi szervek, a szakszervezet, a kisz, a hazafias népfront több képviselője. ott volt a szintén centenáriumát ünneplő főváros testvérkerületének, a kilencedik kerületnek küldöttsége, amelyet horváth ernő a budapesti kilencedik kerületi pártbizottság titkára vezetett, továbbá a szovjetunióbeli testvérmegye kalinyin terület kom-szomol bizottságának delegációja.

a himnusz elhangzása után németh ferenc a megyei pártbizottság első titkára nyitotta meg a nagygyűlést, majd péter jános külügyminiszter emelkedett szólásra.

/ péter jános beszédét mai bb 11. sz. kiadásainkon közöltük, az embargót feloldjuk/ .

a nagy tapssal fogadott beszéd után három fiatal új búzából sült kenyeret és buzakosorut nyújtott át péter jánosnak.

az ünnepi nagygyűlést követően megkezdődött a parkban a népiünnepély. a szabadtéri színpadokon kultur és sportműsor szórakoztatta a jelenlévőket. /mti/

--

15.00/ju

- 41 -

N 1505

bb 60. budapest és bukarest étterem

1 kf tr ie bh la

1973. augusztus 18.

a magyar-román belkereskedelmi együttműködés során kölcsönösségi alapon működő nemzeti éttermet nyitnak a két ország fővárosában. a budapest étterem augusztus 19-1 ünnepélyes megnyitására molnár károly belkereskedelmi miniszterhelyettes szombaton elutazott bukarestbe.

a 400 személyes magyar éttermet és presszót bukarest egyik főutvonala mellett rendezték be; az üzlethez magyaros borozó is tartozik. a 300 személyes bukarest éttermet a bartók béla uton augusztus 22-én nyitják meg./mti/

--

bb 61. az idei nyár legnépesebb vikendje a velencei-tónál

vid ká bh la

1973. augusztus 18.

a kétnapos munkaszünet és a szabad szombat alaposan megnövelte a velencei-tó idegenforgalmát: a szakemberek szerint az idei nyár legnépesebb vikendje a mostani. már péntek délután megindult a pihenésre, vízre vágyók áradata a tóparti üdülőtelepekre, szombaton délben már telt ház volt az agárdi kempingben, minden helyet lefoglaltak a touring hotelben. a parkolóhelyeken alig lehetett autónyi helyet találni.

a strandokon a legforróbb kánikula napjait is felülmulta a forgalom. agárdon, a tópart legnépesebb két strandján összesen hat-nyolcezren kerestek felüdülést a 24 fokos vízben, de gárdonyban és velencén is többezren lubickoltak a tóban. a vitorlázók alkotmány napi versenyt rendeztek./mti/

--

bb 62. rekord forgalom a tapolcai kempingben - szalonnasütő vonatok a csanyik-völgybe

vid ká bh la

1973. augusztus 18.

borsod megye üdülőtelepein és a bükki erdőkben rég volt olyan forgalom, mint az alkotmány ünnep előtti szabadszombaton a kellemes meleg nyári napon már a kora reggeli órákban megtelt a hollóstatói, a tokaji, az aggteleki és a tapolcai kemping. a miskolc-tapolcai völgyben régen láttak annyi külföldi rendszámú kocsit, mint most. a táborban rekordforgalmat bonyolítottak le. több mint 800-an pihentek a kényelmes faházakban, sátrakban és lakókocsikban. akiknek már nem jutott hely tapolcán, azok tovább utaztak és a nyékládházai tavak partján, vagy a mezőkövesdi zsóri fürdő gyógyítóvizű strandján töltötték a hét végét./folyt. köv./

- 42 -

15.10 bh

NA 150

bb 62. /rekord forgalom... folyt./ bh

a bükk-hegység táborozóhelyeire is ki lehetett tenni a foglalt táblát. a hármas munkaszüneti napon az erdei kisvasút dolgozói mintegy 18-20 ezer ember szállítására készültek fel. a miskolc-lillafüred-garadna közötti járatokon kívül szombat délutántól szalonnasütő vonatot indítottak a bükk festői szépségű vidékeire, a csanyik-völgybe. a vonat a legszebb kirándulóhelyeken áll meg. a csanyik-völgyi majálisparkban a miskolci nagyüzemek - köztük a lenin kohászati művek és a diósgyőri gépgyár dolgozói - rendeznek munkás-paraszt találkozót. az ünnepségre a várost környező termelőszövetkezetekből több mint ötszáz vendéget várnak.

aggtelek és jósvafo is számos kirándulóval telt autóbusszt fogadott szombaton. a vendégek megtekintették a baradla barlang csodálatos szép cseppkőterméit és számos csoport látogatott el a szomszédos szlovákiai domicai barlangba. ezek a csoportok hivatalos kísérelvel reggel nyolc órától este hat óráig utlevél nélkül léphetik át a határt. szombaton is több mint százan vették igénybe ezt a kedvezményt és nézték meg az aggteleki barlangrendszer szlovákiába átnyúló járatait./mti/

--

bb 63. 200 személyes óvodát adtak át ajkán

vid ká bh la

1973. augusztus 18.

szombaton ünnepélyes keretek között átadták rendeltetésének ajkán azt a 200 személyes új óvodát, amely a városi tanács, a lakosság és az ipari üzemek - összefogásával épült. a több mint 5,5 millió forintos költséggel emelt létesítmény a legkorszerűbb elhelyezést nyújtja a gyermekeknek.

a meglévő óvodákban és az újban az ajkai gyerekek 70 százalékát tudják már elhelyezni./mti/

--

15.17 bh

- 43 -

NA 150

bb 64. Lottó nyereményjegyzék

mmé bh la

1973. augusztus 18.

a 33. játékhéten a Lottó nyereményösszegek a nyereményilleték levonása után a következők: öttalálatos nincs. 39 darab négytalálatos van, a nyeremény egyenként 115 886 forint. a 4757 darab háromtalálatos szelvényre egyenként 475 forintot, a 127 895 darab kéttalálatos szelvényre egyenként 20 forintot fizetnek./mt1/

-. -

bb 65. esztergom 1000 éves - fock jenő a városi tanács millenniumi ünnepi ülésén

vid kz bh la

1973. augusztus 18.

a fennállásának ezredik évfordulóját ünneplő esztergom gazdag, mintegy száz rendezvényből álló programjának kiemelkedő eseménye zajlott le szombaton. az alkotmány évfordulója és a millennium alkalmából kibővített ünnepi tanácsulást tartottak a petőfi művelődési központ színháztermében. elsőként az uttörők köszöntötték a várost, majd hegedüs raymund, a hazafias népfront városi bizottságának elnöke nyitotta meg az ülést. a városi tanács végrehajtó bizottsága és az emlékbizottság nevében megkülönböztetett szeretettel köszöntötte fock jenőt, az mszmp politikai bizottságának tagját, a minisztérium elnökét. az elnökségben foglalt helyet még többek között mokri pál, a komárom megyei pártbizottság titkára, kiss istván, a megyei tanács elnöke, dr. beresztóczy miklós, az országgyűlés alelnöke, dr. varga józsef, a minisztérium tanácsai hivatalának elnökhelyettese. részt vettek a tanácsülésen a megyei, az esztergomi és a megye más városainak párt-, állami- és társadalmi vezetői, a kiváló munkát végző esztergomi dolgozók, a veteránok. ott voltak a szomszédos csehszlovákiai sturovoi tanács, sopron és székesfehérvár vezetői.

a megemlékezést brunszky antal, a városi tanács elnöke tartotta.

- az idén augusztus 20. az esztergomiak számára különösen jelentős és szép ünnep - mondotta. amikor országszerte az alkotmány évfordulójára emlékeznek, mi városunk fennállásának ezredik évfordulóját is ünnepeljük. van valami szimbolikus abban, hogy alkotmányunk ünnepe egybeesik millenniumi tanácsülésünkkel. az alkotmány népünk alaptörvénye. ezer esztendővel ezelőtt pedig a kárpát-medence e táján, itt, az ,, ezüstben csillogó duna mentén,, születtek meg azok a gondolatok, azok a tervek, amelyek megalapozták a magyarság létét és jövőjét Európában. itt született és itt koronázták királlyá a magyar állam megalapítóját, i. istvánt.

/folyt. köv./

- 44 -

bb 65. /esztergom... 1. folyt./ bh

a régészeti és a történeti kutatások megállapításai szerint esztergom 973 körül vált fejedelmi központtá, amikor géza székesfehérvárról ide tette át székhelyét. a magyar királyok géza után is, csaknem három évszázadon át, részben esztergomból kormányozták az országot. a város a 11-13. században kereskedelmi és politikai központ volt, az európai gazdasági élet és a művelődés élvonalában haladt. a várhegyen építtette fel iii. béla késő román kori palotáját, amely feltárt romjaiban is hazánk egyik legjelentősebb árpád-kori műemléke.

a város története, amely szervesen összefonódott magyarország ezeréves történetével, a továbbiakban is rendkívül gazdag volt. ezért a tanácselnök csak azokra a legfőbb eseményekre utalhatott, amelyek alapvetően meghatározták esztergom fejlődését.

a tatárjárás után, amikor iv. béla a jobban védhető, központibb fekvésű budára helyezte át székhelyét, esztergom várát örökös birtokként az érsekségnek adományozta. ettől kezdve esztergom vallási központ lett, és ez jellemezte egész a felszabadulásig. az érsekség, mint az egyik legnagyobb feudális hatalom, megakadályozta a társadalmi, gazdasági fejlődését. ugyanakkor - a kor igényeihez alkalmazkodva - hatalmas jövedelmeinek egy részéből egyházi rendeltetésű kulturális intézményeket hozott létre, s ezzel gazdagította a várost. különösen a reneszánsz érsek időszejében, a 15. század második felétől volt esztergom magyarország kulturális fellegvára.

1543-ban török kézre került a város, és az egymás követő véres ostromok során elpusztult.

a továbbiakban többek között arról szólt a tanácselnök, hogy esztergom jelentős szerepet játszott a reformkor haladó mozgalmában, a tanácsköztársaság idején pedig a város munkássága és diáksága a dorogi bányászokkal együtt harcolt a proletárdiktatúra győzelméért.

a felszabadulást követő időszakról így emlékezett meg a szónok:

- 1945 március 21-én a történelem merőben új szakasza kezdődött esztergomban. a bevezető sorokat a ii. ukrán front hős szovjet katonái, malinovszkij marsall harcosai írták a város történelemkönyvének lapjaira. a sorokat esztergom dolgozó népe, a kommunisták vezetésével, a szovjet hősökhöz és a haladó esztergomi polgárokhoz méltóan írta tovább - egészen napjainkig.

/folyt. köv./

- 45 -

15.50 bh

NA 1605

bb 65. /esztergom... 2. folyt./ bh

- az elmúlt 28 év alatt a város sokszorosát végezte el annak, amit a megelőző korok tettek. ezért vagyunk a történelmi múlt mellett különösen büszkék erre a viszonylag rövid időszakra, s annak eredményeire. a nagyobb arányú iparosodást, s ezzel párhuzamosan a város fejlődésének lehetőségeit az 1957-59-es évek vidéki iparfejlesztési programja hozta meg. ebben az időszakban vált városunk a gép- és műszeripar egyik vidéki bázisává. olyan országosan jelentős, sőt az országhatárokon túl is jól ismert ipari üzemek alakultak, mint a labor műszeripari művek, a szim marógépgyára, az emg gyára, a látszerészeti eszközgyára. míg 1962-ben 421 millió forint, 1972-ben már több mint másfél milliárd forint volt a város minisztériumi iparának termelési értéke, a negyedik öt éves terv végére pedig várhatóan eléri az 1,8-1,9 milliárd forintot. a vállalatok termékeiknek csaknem a felét külföldi piacokon értékesítik.

ezután a tanácselnök arról szólt, hogy az iparosodással együtt hogyan változott a város arculata, milyen új lakótelepek épültek. tovább erősödött esztergom iskolaváros és kulturális központ jellege. 17 tanintézetében több mint 9 ezer diák tanul. nemcsak országos, hanem nemzetközi vonatkozásban is nagy jelentőségű a város idegenforgalma. a felszabadulás óta sokat tettek ennek fejlesztése, a műemlékek, a műkincsek megóvása érdekében.

brunszkó antal köszönetet mondott mindazoknak, akik az elmúlt időszakban a város építésén, szépítésén, fáradoztak és külön megköszönte azt az áldozatot, amelyet az ezredik évforduló méltó megünnepléséért hoztak. a millennium esztendejében jelentősebb megnőtt a társadalmi munka felajánlás.

az ünnepi tanácsülésen felszólalt fock jeno is. a párt központi bizottsága és a minisztertanács nevében köszöntötte a város lakosságát, az ünnepi tanácsulást. megemlékezett az évforduló jelentőségéről, majd méltatta a moszkvában folytatott tárgyalásokat, amelyeket rendkívül pozitívan értékelt.

ezután süttő andrás, a tatabányai városi tanács elnöke a megyeszékhely és a megye más városainak üdvözlését tolmácsolta. átadta brunszkó antalnak annak a díszkötnek a makettjét, amelyet tatabánya ajándékként épít fel a millenniumát ünneplő esztergomban. a hazafias népfőnt városi nőbizottsága kedves ajándékkal, a város címerét ábrázoló faliszőnyeggel köszöntötte az ünnepi tanácsulást.

/folyt. köv./

- 46 -

16.00 bh

NA 1620

bb 65 -/ esztergom... 3. folyt./ bh

ezután dr. sárosi józsef, a végrehajtó bizottság titkára ismertette a végrehajtó bizottság javaslatát az első ízben kiosztásra kerülő diszpolgári cím adományozásáról. az előterjesztést a tanácsülés egyhangulag elfogadta. a kitüntető címet néhai szokob jánosnak, az esztergomi direktórium volt elnökének a tanácsköztársaság idején végzett kiemelkedő munkásmozgalmi és közéleti tevékenységéért, fiodor vassziljevics jevdokimovnak, a szovjet vörös hadsereg zászlósának, a város felszabadítása során tanusított kiemelkedő tevékenységéért, martsa alajos nyugdíjas könyvtárigazgatónak kiemelkedő munkásmozgalmi és kulturális munkásságáért, kollányi ágoston esztergomi születésű kossuth-díjas filmrendezőnek kiemelkedő filmrendezői tevékenységéért, végül fülöp józsef marógépgyári lakatosnak, a társadalmi és a termelőmunkában kifejtett odaadó, lelkiismeretes munkájáért szavazták meg. a kitüntetetteknek, illetve szokob jános özvegyének brunszkó antal nyújtotta át az okleveleket.

a végrehajtó bizottság legutóbbi ülésén millenniumi emlékműveket és okleveleket is adományozott az évforduló előkészítésében és lebonyolításában kiemelkedő munkát végzett csaknem háromszáz esztergomi lakosnak, illetve szocialista brigádnak, kollektívának. ezeket a kitüntetésekét vasárnap külön ünnepségen osztják majd ki.

a tanácsülésen határozatot fogadtak el arról, hogy jegyzőkönyvileg is megőrökitik a város ezeréves fennállását. ebben összefoglalták röviden az évezred történetét. hálával adóztak a szovjet vörös hadsereg hős katonáinak, köszönetet mondtak esztergom minden lakójának, aki a 28 év alatt hozzájárult az eredményekhez.

az ünnepség záróakkordjaként g.oor, a fíjet / az idegenforgalmi újságírók és írók nemzetközi szövetsége elnöke átadta a szövetség által 1971-ben alapított „ arany alma „ díjat. ezt évenként 2-3 olyan személy, vagy város, terület, illetve szervezet nyeri el, amelyik sokat tett a turizmus fejlesztéséért.

a kora délutáni órákban steiner tiber, a komárom megyei tanács elnökhelyettese nyitotta meg a balassa bálint muzeumban az esztergom története című jubileumi kiállítást. ez az öskortól kezdve napjainkig bemutatja a korábbi települések, illetve a város és környéke gazdasági, társadalmi és kulturális fejlődését. különösen érdekes a középkori, főleg az árpád-kori anyag. a sok írásos emlék közül az egyik legrégebbi imre király 1198-ban kelt oklevele, amely a városról és esztergom piaci vámjáról szól. nagy érdeklődést keltett az a gazdag ezüst pénzgyűjtemény, amelyet a török ostromok során rejtettek el a város határában és nemrég egy építkezés során bukkantak rá.

/folyt. köv./

- 47 -

16.10 bh

NA 1625

bb 65 /esztergom.... 4. folyt./ bh

a kiállítást megtekintették a millennium tiszteletére indított kétnapos hazai újságíró autótúra résztvevői is. Ők rövid írásban örökítették meg esztergom nevezetes évfordulóját. a sajtópályázat legjobb írásainak díjazásával a komárom megyei és az esztergom városi tanács, valamint a magyar autóklub és a fíjet díjainak átadásával ért véget esztergomban a millenniumi ünnepségek szombati eseménysorozata./mti/

--

bb 66. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 13.00 órától 18.00 óráig:

bh la

1973. augusztus 18.

- 51. balesetek
- 52. a népzene ünnepe kecskeméten
- 53. magyar-tanzániai vízügyi együttműködési megállapodás
- 54. vit vizitúra
- 55. közlekedési balesetek
- 56. alkotmányunk - diszkiadásban
- 57. kislaludy napok téten
- 58. alkotmánynap nagygyűlés kaposvárott
- 59. augusztus 20-i vidéki összefoglaló
- 60. budapest és bukarest étterem
- 61. velencei-tó
- 62. miskolc-tapolcai kemping
- 63. új óvoda
- 64. lottó nyereményjegyzék
- 65. az esztergomi városi tanács ünnepi ülése
- 66. hírjegyzék

/mti/

--

bb 67. újabb külföldi vendégek érkeztek az mhsz meghívására

k vt gk hi bh la

1973. augusztus 18.

a magyar honvédelmi szövetség főtitkárának, kiss lajos vezérőrnagynak a meghívására szombat délután budapestre érkezett zbigniew szydowski brigádtábornok, az mhsz lengyel testvérszervezete, a lok központi vezetőségének elnöke. ugyancsak szombaton érkezett fővárosunkba az ndk-beli testvérszervezet, a gst központi vezetőségének elnöke, günter teller vezérőrnagy. a vendégeket a ferihegyi repülőtéren - az mhsz vezetőknek jelenlétében - ünnepélyesen fogadták.

vasárnap délelőttre várják bulgáriából bojcsó stirjanovot, a dímitrovi komszomol titkárát.

a bolgár a, lengyel és német vendégek is részt vesznek az alkotmánynap ünnepi eseményeken és itt-tartózkodásuk során megismerkednek a magyar honvédelmi szövetség tevékenységével./mti/

--
- 48 -

bb 68. időjárásjelentés

gg szb la

1973. augusztus 18.

a meteorológiai intézet jelenti augusztus 18-án szombaton este 19 órakor:

nyáriás idő

kevés nappali gomolyfelhő képződés, csak néhány helyen délutáni záporral, zivatarral. többórás napsütés. gyenge, a nappali órákban kissé megélénkülő, változó irányú szél. meleg nappal.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap 30 fok körül. /mti/

--

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb 65. sz. hír: /esztergom ezer éves - focik jend.../ 2. folyt. negyedik bekezdésének negyedik sorától a szöveg helyesen:

.. majd méltatta moszkvában folytatott tárgyalásait, amelyeket rendkívül pozitívan...

/mti/

--

bb 69. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 18.00 órától zárásig:

szb la

1973. augusztus 18.

- 67. újabb mhsz vendégek
- 68. időjárásjelentés
- 69. hírjegyzék

/mti/

--

- v é g e -

20.28/szb

-49-

20.28

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében
főszerkesztő: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: halasi györgy
szerkesztő: lakatos erzsébet